

**BÜYÜK BİRLİK
PARTİSİ**

BBP TÜZÜK (18 EKİM 2020)

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

Partinin adı, Merkezi ve Hususi işareti: (Amblemi)

Madde 1: Büyük Birlik Partisi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Siyasi Partiler Kanunu, Seçim Kanunları, temel insan haklarını güvence altına alan uluslararası sözleşmeler ve ilgili diğer mevzuat esasları çerçevesinde siyasi faaliyette bulunmak amacıyla kurulmuş bir siyasi teşekküldür.

Büyük Birlik Partisi'nin Kurucusu, Ebedi Siyasi Lideri ve ilk Genel Başkanı Muhsin YAZICIOĞLU'dur.

Partinin Genel Merkezi ANKARA'da olup kısaltılmış adı BBP, hususi işareti **HİLÂL** içinde **GÜL** ve altında **Büyük Birlik Partisi** şeklindedir.

AMAÇ VE GÖREVLE İLGİLİ TEMEL İLKELER

Madde 2: AMAÇ

1- Büyük Birlik Partisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin temel değerlerine; Atatürk'ün onurlu, tam bağımsızlıkçı ilkesine bağlı; evrensel hukuk çerçevesinde, temel insan hak ve hürriyetlerini kabul eden, demokratik meşruiyet anlayışı içerisinde, milli kültüre dayalı milliyetçiliği esas alan bir ülke ve devlet idaresini gaye edinmiştir.

2- Millî, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin, birlik ve bütünlük içinde gelişmesini, sosyal devlet anlayışıyla, milletin devletiyle bütünleşmiş olduğu çağdaş, akılcı ve bilime dayalı bir yönetim yapısına kavuşturulmasını savunur. Demokrasi anlayışımız, siyasi manada millet iradesinin üzerinde hiçbir iradenin tanınmamasını esas alır.

3- İktisadî karar ve uygulamaların "Millî İktisat Siyaseti" anlayışıyla, ülkenin ve dünyanın gelişen ve değişen ekonomik dengelerini gözeterek, üretim ekonomisine dayalı bir model öngörür. Milli gelirin hakça paylaşıldığı, sosyal devlet ilkesinin en geniş anlamda uygulandığı bir toplumun inşasını hedef alır. Dışarıdan müdahalelerle İktisadî ve sosyal yapımızın tahrip edilmesine izin verilemez.

4- Dış Siyasette, Türk Devletleri ile iktisadî, sosyal ve kültürel birlikler kurmayı esas alan; İslam coğrafyası ve bölge ülkeleriyle yakın işbirliği ve bütün dünya ile barışçı ilişkiler içinde olmayı kabul eden, milli menfaatler doğrultusunda siyasî coğrafyamızın imkânlarını değerlendiren çok yönlü işbirliklerinden yanadır. Dış politikada teslimiyetçi tavırlar kabul edilemez.

Büyük Birlik Partisi olarak; Türk milleti, Türk yurdu ve bütün ülkelerle barış içerisinde yaşamayı savunan yeni bir siyaset anlayışına inanıyoruz.

Bizler aileyi Türk toplumunun temeli kabul ediyoruz. Bu çerçevede insanı merkeze alan bir siyaset anlayışıyla, bireylerin güvenlik içinde, özgürce ve refaha ulaşmış mutlu, düşünen, üreten bir Türkiye ülküsüne bağlı vatandaşlar olmasını arzuluyoruz.

Toplumun geleceğinin; iyi eğitim almış, yetişmiş, ülkesine ve milletine hizmet etme sorumluluğu taşıyan nesillerde olduğunun bilinci içinde, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına inanıyoruz.

Gençlik Milletın geleceğidir. Milli ve manevi değerlere bağılı, akılcı; duyarlı, bilimi kendine rehber edinmiş, yüksek sorumluluk sahibi bir gençlik BBP'nin arzuladığı gençliktir.

Halkın iradesinin mutlak olduğu, siyasi manada halkın iradesi üzerinde hiçbir iradenin olamayacağı, demokrasinin bütün kurum ve kurulları ile devletin bekası ve milletin mutluluğunu esas alacağı, temel hak ve özgürlüklerin teminat altında olduğu bir demokrasi anlayışı BBP'nin demokrasi anlayışının temelidir.

Büyük Birik Hareketi, dünyada ve Türkiye'de huzuru, barışı ve kardeşliği tesis etmenin, hukukun üstünlüğüne dayalı, temel insan hak ve hürriyetlerinin sağlanması ile mümkün olacağına inanan, bu anlayışı siyasetin merkezine almış, siyasette esas amacın milletin birlik ve beraberliği ile refah ve saadetini tesis etmek olduğuna inanan bir siyasi harekettir.

Partimizin ilkesi özetle; Dik duracağız, Düz Yürüyeceğiz ve Doğru söyleyeceğiz. İktidarımızda "Güçlü Türkiye" hedefine, Hakk'a dayanarak ve halkla bütünleşerek başaracağız.

İKİNCİ BÖLÜM

ÜYELİK

ÜYE OLMANIN ŞARTLARI-ÜYE OLAMAYACAKLAR-ÜYELİK İŞLEMLERİ PARTİ ÜYELİĞİNİN SAĞLADIĞI HAKLAR VE SORUMLULUKLAR (SPK Mad. 6.11.12)

Madde 3:

A) ÜYE OLMANIN ŞARTLARI:

A.1- Tüzük'te belirtilen amaç ve ilkeleri, Parti Programını benimsemiş olmak,

A.2- Medeni ve siyasi hakları kullanma ehliyetine sahip, 18 yaşını doldurmuş olmak,

A.3- Başka bir siyasi partiye kayıtlı olmamak,

A.4- Partiye belirli bir üyelik aidatı ödemeyi taahhüt eden her Türk Vatandaşı Büyük Birlik Partisi'ne üye olabilirler.

B) ÜYE KABUL EDİLMEMEYECİK OLANLAR

B.1- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayanlar,

B.2- Hâkimler, Savcılar, Sayıştay dâhil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından İşçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yüksek öğretim öncesi öğrencileri,

B.3- Zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmi ihale ve aleni satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar,

B.4- Kamu hizmetlerinden yasaklılar,

B.5- Herhangi bir suçtan dolayı ağır hapis veya taksirli suçlar hariç, üç yıl veya daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar,

B.6- Türk Ceza Kanununun 312. Maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar, Büyük Birlik Partisi'ne üye olamazlar.

ÜYELİK

ÜYE OLMANIN ŞARTLARI-ÜYE OLAMAYACAKLAR-ÜYELİK İŞLEMLERİ PARTİ ÜYELİĞİNİN SAĞLADIĞI HAKLAR VE SORUMLULUKLAR (SPKMad. 6.11.12)

Madde 3:

C) ÜYELİK İŞLEMLERİ

- Üyelik şartlarını haiz kişi, kanuni ikametgâhının bulunduğu İlçe Başkanlığına şahsen veya taahhütlü mektupla "GİRİŞ BEYANNAMESİ" doldurarak müracaat eder. O ilçede parti teşkilatı yok ise en yakın İlçe başkanlığına başvuru yapabilir. Bu müracaatlar en geç 1 ay içerisinde ilçe yönetim kurulu tarafından karara bağlanır ve üye başvurusu yapana cevabı verilmek mecburiyetindedir. Üyelik başvurusu kabul edilmiş ise; İlçe Yönetim Kurulunca, üyelik kaydı karara bağlanır. İş bu karar tarih ve sayısına göre "Üye Kayıt Defterine" geçirilir.

Üyelik talebi reddedilenler, redde ilişkin kararın kendilerine bildirilmesinden itibaren 15 gün içinde, ilçenin bağlı bulunduğu İl Yönetim Kurulu nezdinde itirazda bulunabilirler. Bu halde İl Yönetim Kurulu, itirazı 15 gün içinde karara bağlar. İl Yönetim Kurulunun bu hallerde verdiği karar kesindir.

Kişi, Parti teşkilatındaki ya da yan kuruluşlarındaki görevi ne olursa olsun parti üyeliği yönünden esas olarak, kanuni ikametgâhının bulunduğu ilçe teşkilatıyla ilişkilendirilir. Her halükârda, kişi aynı partinin birden fazla ilçe teşkilatında üye olarak bulunamaz. Bu gibi hallerde son kaydolunandan önceki ilçelerdeki üyelik kayıtları geçersizdir. Yurtdışında ikamet eden Türk vatandaşı kişiler, yaşadıkları şehir, ya da ülke de parti temsilciliğimiz kurulmamış ise bu kişiler Türkiye'deki son ikametgâh adreslerinin bulunduğu İlçe Başkanlığına başvurarak üye kayıtlarını yaptırabilirler. Üye Kayıt Defterleri sadece İlçe Teşkilatlarında bulundurulur.

D) PARTİ ÜYELİĞİNİN SAĞLADIĞI HAKLAR VE SORUMLULUKLAR

D.1- Parti üyeleri, Parti Tüzüğü'nde belirlenmiş amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için kurallar çerçevesinde her kademedeki göreve aday olabilirler.

D.2- Parti Üyeleri: Parti teşkilatlarıncı düzenlenen toplantılara katılarak, düşünce ve görüşlerini bildirebilir. Kongre delegeliği ve kurullardaki Başkan ve Üyelikler dahil her türlü göreve aday olmak, oy vermek dahil Parti Programı ile ilgili görüşlerini teşkilat görevlilerine duyurmak ve seçimlerde aday olma hakkına sahiptir.

D.3- Parti üyeleri: Anayasa, kanunlar, Parti Tüzük, Program ve Yönetmeliklerinde belirtilen hükümlere ve Partinin yetkili organlarıncı alınan kararlara uymak.

Parti içi faaliyetlerde, samimiyet, sadakat, dostluk ve kardeşlik bağlarıyla hareket etmek.

Partinin ilke ve amaçlarını yaymak ve hedefe ulaştırmak.

Siyaseti topluma hizmet etmek için yapmak.

Üye: Yetkili organlarca verilen kararlara ve yayınlanan bildirimlere aykırı söz ve yayında bulunmamak. Parti içinde sevgi, saygı, huzur ve ahengi bozacak davranışlardan kaçınmak sorumluluğunu taşır.

GENEL MERKEZ YÖNETİMİNCE ÜYELİĞE KABUL:

Madde 4: Partiye üye olmak isteyen TBMM üyeleri, Belediye Başkanları, Partilerin Merkez Karar Yönetim ya da Disiplin Kurulu üyeliği yapmış bulunanların başvuruları MYK (Başkanlık Divanı)'da değerlendirilip, karara bağlanır. Kabul edilmeleri halinde başvuru evrakları ilgili ilçe teşkilatlarına gönderilerek başvuruların üyelik işlemleri ikmal edilir.

PARTİDEN AYRILMIŞ BULUNANLARIN YENİDEN ÜYELİĞİ:

Madde 5: Memuriyete girme gibi kanundan kaynaklanan bir neden olmaksızın, parti üyeliğinden istifa etmiş olanların yeniden üyelik başvurusu; ikamet ettiği ilçe yönetim kurulunun görüşü alınarak, il yönetim kurulunca karara bağlanır. Bu konuda verilecek ret kararına karşı ilgili kişi; kararın kendisine bildiriminden itibaren 15 gün içinde Merkez Karar Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. Kanundan kaynaklanan bir neden olmaksızın Kurucular Kurulu, Merkez Karar Yönetim Kurulu ile Merkez Disiplin Kurulu üyeliği, il başkanlığı ve il belediye başkanlığı yapmış olanlar ile partili milletvekillerinden istifa etmiş olanların yeniden parti üyeliği için yapacakları başvurular hakkında karar vermek, Merkez Karar Yönetim Kurulu'na aittir. Bu madde hükümleriyle ilgili MKYK'nın vereceği karar parti içi işlemler açısından kesindir.

ÜYE KAYIT DEFTERİ:

Madde 6- Üye Kayıtları için Genel Merkezce hazırlanarak, İl Yönetimleri marifetiyle İlçe Teşkilatlarına ulaştırılan ve İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı'nca tasdikli Üye Kayıt Defterleri kullanılır.

ÜYELİĞİN SONA ERMESİ:

Madde 7- Parti Üyeliği

- Ölüm
- İstifa
- Başka bir partiye üyelik başvurusunda bulunma veya üye olma, mahalli idare ya da milletvekilliği seçimlerinde bir başka partiye adaylık başvurusunda bulunma ve aday olma ile,
- Kanun ve Tüzüğe göre üye olma şartlarının üyeliğe başvuru anında taşınmadığının sonradan anlaşılması
- İhraç (çıkarma) durumlarında üyelik sona erer.
- Tamamen kapatılan ilçelerin yapmış oldukları üye kayıtları düşer.

İstifanın belgelenmesi için; istifanın yazılı veya noter aracılığı ile yapılmış olması gerekir. İstifasını yazılı olarak sunmayıp Basın yoluyla istifa ettiğini duyuranların, MKYK tarafından istifanın öğrenilmesinden 6 ay içinde, istifa ettiği tarihten itibaren ise en geç 1 yıl içerisinde MKYK kararı ile üyelikleri düşürülür.

Disiplin Kurulu kararı ile partiden ihraç edilme, bu durumda İlçe Yönetim Kurulu ihraç kararını Üye Kayıt Defteri'ndeki, ihracına karar verilmiş üyeye ilişkin kaydın karşısına işler ve durumu üst makamlara bildirir.

Üyeliğine son verilenlerin kayıtları İlçe Yönetim Kurulu kararıyla silinir. Bu karar ilgiliye bir (1) hafta içerisinde yazıyla bildirilir. İlgili bir hafta içerisinde bir üst yönetim nezdinde itirazda bulunabilir. Kişinin adresi son beyanındaki adresidir.

MKYK'nın 15 gün içerisinde konuyla ilgili vereceği karar parti içi işlemleri için kesindir.

ÜYELİK YÖNETMELİĞİ:

Madde 8- Üyelikle ilgili müracaatların ve diğer işlemlerin nasıl yapılacağını, Genel Merkezce tutulacak Genel Üye Kayıt Defteri'nin tutulma esaslarını içeren hususlar Siyasi Partiler Kanunu ve bu Tüzük hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla bir yönetmelikle düzenlenir. Bu Yönetmelik MKYK tarafından oluşturulacak komisyon tarafından hazırlanır ve MKYK onayı ile geçerlilik kazanır. Yönetmelik değişikliği de aynı usul ile gerçekleştirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEŞKİLAT YAPISI

TEŞKİLAT

Madde 9: Parti teşkilatı merkez ve taşra teşkilatı ile bunların yan kuruluşlarından ve yurtdışı temsilciliklerden oluşur. Ayrıca, il, ilçe ve beldelerde, köy ve mahalle temsilcilikleri, seçim çevresi başkanlıkları, sandık bölgesi temsilcilikleri kurulabilir, bunlarla ilgili olarak; çalışma esasları, Merkez Karar Yönetim Kurulunca bir yönetmelik dâhilinde belirlenir. Yan kuruluşlar; partinin gayesine uygun olarak çalışmak üzere 'ihtiyaca göre teşkilatlanma ve yerinden yönetim' ilkeleri çerçevesinde merkez ya da taşra teşkilatı hüviyetlerinde teşkil olunmuş ihtiyarî kurullardır.

Yan Kuruluşlar;

- Kadın Kolları
- Gençlik Kolları (Alperen Gençlik Kolları)

Genel Merkez, il, ilçe ve belde teşkilatlarına bağlı olarak Kadın Kolları ve Gençlik Kolları kurulabilir, bunlarla ilgili çalışma esasları Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca yönetmelikler dâhilinde belirlenir.

Kadın Kolları Genel Başkanından onay alınarak il ve ilçe kadın kolları başkanı atanabilir.

Parti Genel Merkezince parti içi eğitim ve araştırma maksatlı parti okulları açılabilir. Çalışma esasları Merkez Karar Yönetim Kurulunca yönetmelikler dâhilinde belirlenir.

YAN KURULUŞLARLA İLGİLİ GENEL ESASLAR:

Yan kuruluşlar ancak parti teşkilatının kurulu bulunduğu ilçe hudutları içerisinde kurulabilir ve ancak yan kuruluşlar hariç olmak üzere ilçe, il ya da genel merkez düzeyindeki bir parti kademesine bağlı olarak çalışırlar. Bağlanılan kademenin fesh olunması halinde 'bağlılık' Kurucu Yönetim Kurulları'na, 45 gün içerisinde Kurucu Yönetim de atanmazsa bir üst kademeye intikal eder. 298 sayılı Kanun'un 14. maddesi değişik 11. fıkrasının öngördüğü teşkilatlanma şartı yan kuruluşlar yönünden aranmaz.

YAN KURULUŞLARA ÜYELİK ŞARTLARI:

Doğrudan yan kuruluşlara üye olunamaz ve üye kaydedilemez. Siyasi Partiler Kanunu'nun 11. ve 12. maddesindeki genel hükümler gözetilerek parti üyesi olan herkes varsa yaş, cinsiyet, meslek, uzmanlık vb. özel şartları uymak kaydıyla partinin yan kuruluşlarında da görev alabilir. Ancak SPK'nın 32. madde 2. fıkrasının Disiplin Kurulları'nda görevi olanlara getirdiği kısıtlama saklıdır. Parti üyeliğini bir şekilde kaybeden kişinin varsa yan kuruluşlardaki görevi de düşer.

YAN KURULUŞLARIN FAALİYET ŞEKİL VE ŞARTLARI:

Yan kuruluşlar, bağlı buldukları parti kademesinin mevzuatının öngördüğü görevlerini yapmasına kendi alanlarında katkı yaparlar. Yan kuruluşların faaliyet şekil ve şartlarına ilişkin diğer ayrıntılar MKYK tarafından hazırlanan iç yönetmelikle belirlenir.

YAN KURULUŞLARIN KARAR VE YETKİLİ ORGANLARI VE SEÇİMİ

- a- Yan kuruluş yönetimleri;
- Mahalle/Semt ya da Bucak/Köy Temsilcilikleri için bir temsilci ve yeterince vekilinden oluşmak üzere en az iki üyeden,
 - İlçe ve varsa belde teşkilatına bağlı yan kuruluş yönetimleri, başkanları dâhil en az üç üyeden,
 - Diğer tüm yan kuruluş yönetimleri de başkanları dâhil en az beş üyeden teşekkül ettirilir ve bağlı buldukları teşkilat başkanının teklifi, yönetmeliklerinde belirlenecek bir üst kademenin onayıyla atanırlar.
- b- Yan kuruluşlarda toplantı yeter sayısı salt çoğunluk, karar yeter sayısı katılanların çoğunluğudur.
- c- Yan kuruluş yönetimlerinde Tüzüğün 34. maddesinin kıyasen uygulanmasıyla yarıyı aşan bir eksilme meydana geldiğinde boşalan yerler aynı usulle atamayla doldurulur.
- d- Yan kuruluşlar yönetimlerinin görev süreleri bağlı buldukları teşkilatın kurultay dönemi ile sınırlıdır. Kurultayın ardından 45 gün içerisinde bir değişiklik veya yeni bir kurul ataması yapılmamışsa mevcut yönetim (c) şıkkı hükümleri saklı kalmak kaydıyla herhangi bir işleme gerek olmaksızın görevini sürdürür.

YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

Merkez Karar Yönetim Kurulu kararıyla, yabancı ülkelerde yurtdışı temsilcilikleri, ilgili kanunlar çerçevesinde kurulur. Çalışma esasları, ilgili yabancı ülke kanun ve hükümleri de dikkate alınarak Merkez Karar Yönetim Kurulunca bir yönetmelik dâhilinde belirlenir. Parti tüzüğüne ek bir Merkez Karar Yönetim Kurulu kararı ile yurtdışı temsilcilikleri açılabilir.

PARTİ ŞEMASI:

I- MERKEZ TEŞKİLATI

A- GENEL MERKEZ

- 1- Büyük Kurultay
- 2- Merkez Karar Yönetim Kurulu
- 3- Genel Başkan
- 4- Başkanlık Divanı
- 5- Merkez Disiplin Kurulu
- 6- Genel İstişare Kurulu
- 7- Akademik Danışma Kurulu

8- Merkezdeki ve Merkeze Bağlı Yan Kuruluşlar

9- Teftiş Kurulu

- a- Kadın Kolları Genel Başkanlığı
 - 1- Kadın Kolları Merkez Yönetimi
 - 2- Kadın Kolları Genel Başkanı
- b- Gençlik Kolları Genel Başkanlığı
 - 1- Gençlik Kolları Genel Yönetimi
 - 2- Gençlik Kolları Genel Başkanı

B- TBMM KURULLARI

- 1- TBMM Parti Grubu
- 2- TBMM Grup Disiplin Kurulu

II- TAŞRA TEŞKİLATI

A- İL TEŞKİLATI

- 1- İl Kurultayı
- 2- İl Başkanı
- 3- İl Yönetim Kurulu
- 4- İl Disiplin Kurulu
- 5- İl Teşkilatına Bağlı Yan Kuruluşlar
 - a- Kadın Kolları İl Başkanı
 - b- Kadın Kolları İl Yönetimi
 - c- Gençlik Kolları İl Başkanı
 - d- Gençlik Kolları İl Yönetimi
 - e- Seçim Çevresi Başkanı
 - f- Seçim Çevresi Yönetimi

B- İLÇE TEŞKİLATI

- 1- İlçe Kurultayı
- 2- İlçe Başkanı
- 3- İlçe Yönetim Kurulu
- 4- Belde Teşkilatı
- 5- İlçe Teşkilatına Bağlı Yan Kuruluşlar
 - a- Kadın Kolları İlçe Başkanı
 - b- Kadın Kolları İlçe Yönetimi
 - c- Gençlik Kolları İlçe Başkanı
 - d- Gençlik Kolları İlçe Yönetimi
 - e- Mahalle/Semt Temsilciliği
 - f- Bucak/Köy Temsilciliği
 - g- Nüfusu 20.000'i aşan beldelerde kurulabilecek Kadın ve Gençlik Kolları

C- MAHALLİ İDARELER MECLİS GRUPLARI

- 1- İl Genel Meclisi Grubu
- 2- Belediye Meclis Grupları

III- YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

MERKEZ TEŞKİLATI

A.GENEL MERKEZ

BÜYÜK KURULTAY, GÖREV ve YETKİLERİ:

Madde 10:

Büyük Kurultay, partinin en üst karar ve denetim organı olup bu sıfatla;

1 - Parti Genel Başkanını, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile Merkez Disiplin Kurulu'nun asıl ve yedek üyelerini gizli oylama ile seçmek,

2 - Partinin tüzük ve programında değişiklik yapmak, gelir-gider ve kesin hesabını kabul veya reddetmek, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun faaliyet raporu ile gelecek dönem bütçesini müzakere edip karara bağlamak, yönetimin ibrası konusunda karar vermek,

3 - Toplum ve devleti ilgilendiren konularla, kamu faaliyetleri ve parti politikaları hakkında genel nitelikte olmak kaydıyla temenni niteliğinde veya bağlayıcı kararlar almak,

4 - Partinin tüzel kişiliğinin feshine, başka parti ile birleşmesine karar vermek, fesih kararı vermesi halinde parti mallarının tasfiyesi ve intikal şekli ve yerini karara bağlamak,

5 - Kanun ve tüzükte verilen diğer görevleri ifa etmek, gündeminde yer alan konuları müzakere edip karara bağlamak, Büyük kongrenin yetki ve görevidir.

Büyük Kurultay partinin en yüksek organıdır. Bu sebeple bütün partililer Büyük Kurultay kararlarına uyarlar.

BÜYÜK KURULTAY DELEGELERİ

Madde 11: Büyük Kurultay, il kurultaylarınca seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur. Seçilmiş delegeler toplamı, TBMM üye tam sayısının iki katından fazla olamaz.

1 - Büyük Kurultayın Seçilmiş Delegeleri Hangi ilin kaç adet seçilmiş delege ile büyük kurultayda temsil olunacağı, aşağıda yazılı usul ve esaslara göre belirlenir: Seçilmesi gereken toplam delege sayısının yarısı olan **600** delegelik, illerden seçilecek milletvekili sayısına göre illere tahsis edilir. Tahsisten sonra kalan delege sayısının, partinin son milletvekili genel seçiminde almış olduğu toplam oya bölünmesiyle kat sayı elde edilir. Kat sayının, partinin ilde almış olduğu toplam oyla çarpımı sonucu bulunacak rakam ile yapılmış tahsisin toplamı, o il kurultayında seçilecek büyük kurultay delege sayısını teşkil eder. Büyük Kurultayın yapılacağı tarihe göre, partinin katıldığı genel seçim olmamış veya partinin seçimlere katılmamış olması gibi hallerin varlığında, her il; seçmesi gereken milletvekili sayısının iki katı delege ile büyük kurultayda temsil olunur. İl kurultayında ilin kaç adet büyük kurultay delegesi seçeceği, kurultay seçim takvimine karar verildiğinde; Teşkilat Başkanlığı'nca hesaplanır ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca onaylandıktan sonra il başkanlıklarına bildirilir. Hatalı hesaplamalar, aynı yöntemle düzeltilir.

2 - Büyük Kurultayın Tabii Delegeleri Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri, üyeliği devam eden Parti Kurucuları ile Partili bakan ve milletvekilleri büyük kongrenin tabii delegeleridir.

3 - Büyük Kurultayın Onur Üyeleri Görevde bulunan YDK ve Akademik Danışma Kurulu başkan ve üyeleri, Parti ile üyelik bağı devam etmek kaydıyla genel başkanlık, başbakanlık, bakanlık, TBMM üyeliği, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeliği, Merkez Disiplin Kurulu başkan ve üyeliği, Genel Merkez Kadın ve Gençlik Kolları başkanlığı yapmış olanlar, büyük kurultayın onur üyesidirler. Bunlar kurultayda söz alabilir, fakat delegelik sıfatları olmadıkça oy kullanamazlar.

BÜYÜK KURULTAYI OLAĞAN TOPLAMA YETKİSİ VE ZAMANI

Madde 12:

Büyük kurultay olağan toplama yetkisi Merkez Karar Yönetim Kurulu'na aittir. Merkez Karar Yönetim Kurulu, iki yıldan az, üç yıldan fazla olmamak kaydıyla olağan Büyük Kurultayı toplamak zorundadır.

A- Büyük Kurultay Gündemi ve Delege Listesinin İlanı:

Büyük kurultayın gündemi ve delege listesi Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca hazırlanır. Kurultayın tarihi, yeri ve saati, nisap olmaz ise yapılacak ikinci toplantının tarih, yer ve saati, en az 15 gün önce Parti Genel Merkezinde ve Partinin internet sitesinde (web sayfasında) ilan edilir ve elektronik posta adresi ve belge geçerleri bulunan, Büyük Kurultay'a katılacak Genel Merkez delegesi olan il başkanlıklarına bildirilir. Ayrıca kongrenin tarih, yer ve saati; gerekli güvenlik önlemlerinin alınması için, en az 7 gün önce yetkili mülki amirliğe bildirilir. Genel Sekreterlik, seçilmiş ve tabii delegeler belli olacak şekilde, büyük kurultay delege listesini ve gündemi yetkili kılınmış seçim kuruluna kongreden 15 gün önce vermek suretiyle tüzüğün 47/C. maddesinde belirtilen askı ve işlemleri, büyük kurultay açısından aynen ikmal eder. Böylece yetkili seçim kurulunca onaylanarak kesinleşen liste, büyük kurultayın delege yoklama çizelgesini oluşturur.

B - Tüzüğün, Büyük Kurultay Hakkında Uygulanacak Diğer hükümleri

Tüzüğün 47/E ve 47/F. maddelerinde yer alan; kurultayın açılışı, toplantı ve karar yeter sayıları, divan başkanı seçimi, divan heyetinin oluşumu ile kurultay divanının yetki ve görevlerine ilişkin hükümler, büyük kurultay divanı hakkında da aynen uygulanır.

C - Genel Başkan'ın Açılış Konuşması ve Komisyon Oluşturulması

C.1 - Büyük Kurultay'da Büyük Kurultay divanı oluşup gündem okunduktan sonra, gündemdeki sırasına göre konuşmasını yapmak üzere Genel Başkan'a söz verilir.

C.2 - İşin önem ve niteliği itibarıyla gündemde komisyon kurulmasına yer verilmiş veya usulüne uygun teklifle komisyon kurulması gündeme alınmış ise divan, genel başkanın konuşmasının ardından, genel kurulda aksine bir karar alınmazsa, beşer kişiden oluşacak komisyon üyelerinin seçimini, açık oylama ile gerçekleştirir. Her komisyon, bir başkan, bir sözcü ve bir raportör seçerek çalışma yapar.

C.3- Komisyonların çalışma zamanı, gündem maddelerinin görüşülmesini aksatmayacak şekilde, divan heyeti tarafından belirlenir. Belirlenmiş sürede raporun hazırlanıp sunulmamış olması, tek başına kurultayın uzaması nedeni olarak öne sürülemez.

C.4 - Komisyonlar, üye tam sayısı ile toplanır ve salt çoğunlukla karar alır. Her delege, çalışmaları aksatmayacak şekilde komisyon çalışmalarına katılıp görüş beyan edebilir. Komisyon belli edilmiş süre içinde raporunu hazırlar ve genel kurula sunulmak üzere Büyük Kurultay divan başkanlığına teslim eder. Komisyon raporları görüşülür ve oylanır. Genel kurulca kabul edilen komisyon raporları, genel kurul kararı niteliği kazanır.

C.5 - Büyük kurultay çalışmalarıyla ilgili olarak Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, belli konuların daha önce oluşturulacak komisyonlarca incelenmesini ve rapora bağlanmasını kararlaştırabilir. Bu takdirde ilçe, il, merkez ve yan kuruluşları temsil edecek şekilde büyük kurultay delegesi sıfatını taşıyanlar arasından Divan Başkanlığı'nca 5 kişilik komisyon oluşturulur. Komisyonlar bu şekilde oluşturulmuş ise, genel kurulda sadece raporların müzakeresi ve oylaması yapılır.

D - Gündem Maddelerinde Değişiklik ve Kurultay Müzakereleri

D.1 - İlan edilmiş gündem maddeleri arasında sıra değişikliği veya başka bir konunun gündeme alınması, genel kurul kararıyla mümkündür.

D.2 - Gündem değişikliği taleplerinin görüşülüp karara bağlanabilmesi için, yazılı olarak kurultay açılış başkanlığına veya gündemin okunmasından hemen sonra divana verilmiş olması zorunludur.

D.3 - Parti tüzük ve programında değişiklik yapılmasına ilişkin veya parti politikalarını ilgilendiren gündem maddesi tekliflerinin müzakereye açılabilmesi için, bu tekliflerin, genel başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yahut büyük kurultay delegelerinin en az yirmide biri tarafından önerilmiş olması gerekir.

D.4 - Siyasi Partiler Kanunu'nun 14. maddesinin son bendinin ikinci cümlesinde yer alan konularla ilgili müzakere şartı oluşan teklifler, Büyük Kurultayın seçeceği bir komisyonda görüşüldükten sonra komisyon raporu ile birlikte incelenir ve karara bağlanır.

D.5 - Seçimler, gündemin 'kapanış' şeklinde son maddesi hariç gündemin en son maddesi olarak yapılır.

D.6 - Görüşmeler, gündem sırasına göre yapılır. Müzakerelere katılım, talep sırasına göre yürütülür. Parti Genel Başkanı'na, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu adına söz isteyen kurul üyesine, komisyon başkanı ve sözcülerine, konuşma taleplerinde öncelik verilir.

D.7 - Faaliyet raporuna muhalefet şerhi bulunmayan Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyesi, faaliyet raporu aleyhine söz alamaz ve konuşamaz.

D.8 - Büyük kurultayı için tek bir gün öngörülmüş ise, kurultay, gündem maddeleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

E - Büyük Kurultay'da Yapılacak Seçimler

Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile Merkez Disiplin Kurulu'nun asil ve yedek üye seçimleri, yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre büyük kurultay delegelerince seçilir. Yetkili seçim kurulu başkanı, tüzüğün 47/H.2 maddesinde belirtilen nitelik ve sayıda yeteri kadar sandık seçim kurulu oluşturur.

F - Büyük Kurultay'da Adaylık ve Seçim Hazırlıkları

F.1 - Büyük kurultay delegesi olsun veya olmasın, partiye kayıtlı her üye, parti organlarına aday olabilir veya aday gösterilebilir.

F.2 - Genel Başkanlığa aday olabilmek için, oy kullanma hakkına sahip en az 200 kurultay delegesinin yazılı önerisi gerekir. Genel Başkanlığa aday olacak olan MKYK üyeleri ise 100 delege imzasıyla aday olabilirler. Kurultay delegesi sadece bir Genel Başkan adayı için imza verebilir. Bu öneri noter, divan başkanlığı veya divan başkanlığının görevlendireceği üyenin gözetiminde imzalanır.

F.3- Aynı kişi, aynı kurultayda seçimi yapılacak farklı organlara aynı anda aday olamaz ve aday gösterilemez. Böyle bir durumda, divan başkanı tarafından adaya tercih yapması gerektiği bildirilir. Tercihini belli etmeyen adayın hiçbir adaylığı işleme konmaz.

F.4 - Büyük Kurultay; Genel Başkan seçimi hariç, diğer bütün seçimler aynı anda ve birlikte yapılır.

F.5 - Tüzüğün, aday ve organ seçimlerine ilişkin 47/H. maddesinin, yukarıda yazılı olanlara aykırı olmayan hükümleri, Büyük Kurultay seçimlerinde de aynen uygulanır.

G - Büyük Kurultayın Olağanüstü Toplanması

Büyük kurultay, Genel Başkan'ın veya Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun 2/3'ü yahut büyük kurultay delegelerinin en az beşte ikisinin yazılı talebi üzerine olağanüstü toplantıya çağırılır. Olağanüstü toplantı gündemi çağırıcı yapan tarafından belirlenir ve gündem dışında başka konu görüşülemez. Delegeler tarafından yapılacak olağanüstü toplantı talepleri ile gündem ve delege imzalarının noter onaylı olması zorunludur. Bu taleplerin aynı konuyu içerir olması yeterli olup, 15 günlük süre içinde ve parçalı olmaları talebin geçerli olmasına engel olarak yorumlanamaz. Ancak, işlem görmüş ve yeterli sayıya ulaşamamış talepler, sonraki başka bir toplantı isteminde imza eksikliğini gidermek için kullanılamaz. Şartların oluşması halinde Merkez Karar Yönetim Kurulu, olağanüstü kurultayı bir hafta içinde ilan ederek, çağrı tarihinden itibaren en geç 45 gün içinde yapmak zorundadır. Genel Başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması halinde; büyük kurultay toplanıncaya kadar, Merkez Karar Yönetim Kurulu partiyi temsil yetkisini içinden seçeceği bir üyeye tevdi eder ve 45 gün içinde karar alarak, karar tarihinden itibaren en geç 90 gün içinde büyük kongreyi toplar.

Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun veya Merkez Disiplin Kurulu'nun herhangi bir şekilde boşalması halinde Genel Başkan veya Merkez Karar Yönetim Kurulu 15 gün içinde karar alarak karar tarihinden itibaren en geç 45 gün içinde büyük kongreyi toplar.

H - Büyük Kurultay Tutanakları

Seçim kurulunca ilan edilen seçim sonuçları ile kurultaya ait bütün tutanak ve belgeler, divan üyelerinin imzalarını taşıyan bir tutanağa bağlanarak divan başkanı tarafından dizin listesi ekinde parti genel başkanına tevdi olunur.

J - Büyük Kurultay Seçimleriyle İlgili İtiraz

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile seçim sonuçlarına karşı, tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. Bu itirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Hâkimin kararı, seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, seçimler için belirleyeceği günde, kurultayda kesinleşmiş aday listelerine göre sadece seçimler yapılır.

MERKEZ KARAR YÖNETİM KURULU TEŞEKKÜLÜ

MERKEZ KARAR YÖNETİM KURULU TEŞEKKÜLÜ

Madde 13: Merkez Karar Yönetim Kurulu, Büyük Kurultay'dan sonra partinin en üst karar ve yönetim organıdır. Bu organ Büyük Kurultay tarafından seçilen **(70)** Asıl Üye ve Genel Başkan'dan teşekkül eder. **(35)** Yedek Üye de aynı anda seçilir. *

Geçerli bir mazereti olmaksızın üst üste 2 (iki) kez veya 1 (bir) yıl içinde toplam 4 (dört) kez; ayrıca sağlık ya da kısıtlılık hallerinde ise 1 (bir) yılda 6 (altı) kez Merkez Karar Yönetim Kurulu toplantılarına katılmayanların, MKYK tarafından belirlenen aidatları üst üste üç defa veya bir yıl içinde dört defa ödemeyenlerin MKYK Üyelikleri, Merkez Karar Yönetim Kurulu kararı ile düşürülür. Boşalan yerler Yedek Üyeler çağrılarak doldurulur.

Merkez Karar Yönetim Kurulu en az iki ayda bir toplanır. Genel Başkan'ın veya üyelerin dördte birinin yazılı isteği ile olağanüstü toplantıya çağırılabilir. Gündem; toplantıya çağırılanlarca oluşturularak toplantı talebi ile birlikte bildirilir.

Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun başkanı Genel Başkan'dır. Genel Başkan'ın olmadığı hallerde, yetkili kıldığı yardımcısı başkanlık görevini ifa eder. Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun toplantı yeter sayısı salt çoğunluktur. Karar, katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Genel Başkan'ın dâhil olduğu görüş kabul edilir.

*Tüzüğün 13.Maddesine geçici madde: İcra edilmekte olduğumuz 11.kurultayımızda geçerli olmak kaydı ile uygulamaya girmiştir.

GÖREV VE YETKİLERİ:

MERKEZ KARAR YÖNETİM KURULU

GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 14: Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kanunlar, Tüzük ve Parti Programı hükümlerine ve ilkelerine göre partiyi yönetmek.
- b) Büyük Kurultay kararlarını uygulamak.
- c) Genel Sekreteri kendi arasından gizli oyla seçer. Genel Başkan Yardımcılarını iş'ari oyla seçer veya Genel Başkan'a seçmesi için yetki verir.
- d) Büyük Kurultay ve Parti programı çerçevesinde parti politikalarını tespit etmek ve uygulamak.
- e) Gerekli görüldüğü il ve ilçelerde teşkilat kurulmasına, mevcut teşkilatların feshine ya da tamamen kapatılmasına, yöneticilerinin görevden alınmasına dilerse gerekçe belirtmeden karar vermek.
- f) Zorunlu sebepler dolayısıyla büyük kurultayın toplanmadığı hallerde, partinin hukuki varlığına son verilmesi ve tüzük ve programının değiştirilmesi dışındaki bütün kararları almak.
- g) Parti Teşkilatı'nın kanunlara, tüzük ve yönetmeliklere uygun şekilde çalışmasını denetlemek, gerekli gördüğü yerlere bu amaçla müfettişler görevlendirmek.
- h) Milletvekili seçimlerinde seçimlere katılma yeterliliği taşıyan siyasi partiler ile ittifak yaparak seçime katılmak, ittifak protokolünü onaylamak veya ittifaktan vazgeçmeye karar vermek, seçimlerde başka partilerle işbirliği yapmak gibi konularda karar vermek, seçimlere katılma şartlarını taşıdığı halde seçime katılmayan başka bir parti üyesinin, karardan önce üyenin ve partisinin ayrı ayrı yazılı muvafakatlarının alınması şartıyla Partimiz listesinden aday gösterilmesine karar vermek.
- i) Büyük Kurultaya arz edilecek faaliyet raporlarını, gelir-gider cetvellerini, bilânço ve kesin hesap raporlarını ve Büyük Kurultay gündeminde bulunan diğer konuları hazırlamak ve Büyük Kurultay'a sunmak.
- j) Tüzük'te belirtilen veya Tüzük'te belirtilmemiş olmakla beraber parti çalışmalarının gerektirdiği yönetmelikleri hazırlamak ve bunları kabul etmek.
- k) Partinin çalışmaları ile ilgili olarak hazırlanan belgelerin kullanılmasına karar vermek.
- l) Seçim politika ve taktiklerini tespit ederek uygulamak.
- m) Partinin gayesine uygun olarak her türlü menkul ve gayrimenkul iktisabına, devir ve ferağına, işletilmesine karar vermek. Merkez Karar Yönetim Kurulu bu yetkisini kısmen ya da tamamen bir kurultay dönemi boyunca Başkanlık Divanı'na devredebilir.

n) Kanunlar ile parti tüzüğüne aykırı olmamak kaydıyla uygun gördüğü her türlü kararı almak ve uygulamak.

o) Parti gelirlerini artırıcı kararlar ve politikalar tespit etmek ve uygulamak.

p) Partinin Cumhurbaşkanı adayını belirlemek.

GENEL BAŞKAN:

Madde 15: Genel Başkanın Seçimi ve Görev Süresi

Genel başkan, büyük kurultay tarafından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk iki oylamada hiçbir aday salt çoğunluğa ulaşamamış ise, ikinci oylamada en çok oy alan iki adayla üçüncü tur oylama yapılır. Üçüncü tur oylamada en çok oy alan aday genel başkan seçilmiş olur. Adaylık başvuruları, kurultay divan başkanlığına yapılır. Divan başkanlığı, adaylık başvurularını Tüzüğün 12/F. maddesine göre ilan edip kesinleştirir. Birden fazla aday olması halinde her aday için ayrı oy pusulası kullanılır. Oy pusulalarının farklı renkte olmasına özen gösterilir. Kurultay gündeminin 'seçimler' maddesinde, önce genel başkan seçimi yapılır. Genel başkan seçimi tamamlanmadan diğer organ seçimlerine geçilemez. Seçilen genel başkan, yerine yenisi seçilinceye kadar görevine devam eder.

GENEL BAŞKANIN GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 16: Genel Başkan, Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun tabii başkanıdır.

Genel Başkan'ın görevleri şunlardır:

- Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun vermiş bulunduğu kararları uygular.
- Genel Başkan Yardımcılarının görev dağılımını yapar. Gerekli görülürse; Genel Sekretere ve Genel Başkan Yardımcılarına, MKYK üyeleri içinden ve dışından yeterince yardımcı atar. Merkezdeki yan kuruluşların Genel Başkanlarını atar.
- Kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydı ile parti adına dava açar, davada husumete taraf olur.
- Merkez Karar Yönetim Kurulu'na, Başkanlık Divanı'na TBMM Grubu'na başkanlık eder, bu kurulların gündemini hazırlar, birleşik toplantılara başkanlık eder. Kendisinin toplantıya katılmayacağı zamanlarda Genel sekreter başkanlık eder, Genel Sekreterinde katılmaması halinde, Genel Başkan bir Genel Başkan Yardımcısını görevlendirir.
- Parti kademeleri arasındaki işbirliği ve ahengi temin eder. Parti politikalarının başarılı olması için her türlü tedbiri alır.
- Kanunların ve Parti Tüzüğü'nün kendisine vermiş olduğu bütün yetkileri kullanır.
- Hizmet ve çalışma şartlarının gereği olarak Başkanlık Divanı üye sayısını azaltmak, yeni görev alanları ihdas ederek arttırmak, iş bölümlerini kısmen veya tamamen değiştirmek, ayırmak veya birleştirmek şeklinde yeniden biçimlendirmek.
- Gerek görülmesi halinde MKYK dışından en fazla 3 adet Genel Başkan Yardımcısı atamak.

BAŞKANLIK DİVANI

TEŞEKKÜLÜ

Madde 17- Başkanlık Divanı: Genel Başkan, Genel Sekreter ve Genel Başkan Yardımcılarından oluşur.

BAŞKANLIK DİVANI

Madde 18:

A) BAŞKANLIK DİVANI GÖREVLERİ: Genel Başkan adına, Genel Başkan Yardımcıları aşağıdaki görevleri icra ederler.

A.1- Merkez Karar Yönetim Kurulunun kararları doğrultusunda Partiyi idare etmesi için Genel Başkana yardım eder,

A.2- Genel Başkana danışman ve yardımcı olarak Parti adına Genel Başkanın veya adına yapılacak açıklamaların esaslarını tespit eder,

A.3- Seçim çalışmalarını planlar, organize eder,

A.4- Kanunlar ve Parti Tüzüğüne aykırı olmamak kaydıyla Genel Başkanın verdiği diğer görevleri yapar.

A.5- Genel Başkan Yardımcıları bu görevlerin en etkili ve en verimli bir şekilde yerine getirilmesinde; Parti içinden veya dışından Genel Başkanın onayı alınmak kaydıyla yeterince yardımcı olabilirler. MKYK Dışından atanacak Genel Başkan Yardımcıları MKYK Toplantılarına katılırlar ancak oy kullanamazlar. Başkanlık Divanı Üyelerinin çalışma usul ve esasları, Genel Başkan tarafından çıkartılacak bir yönerge ile belirlenir.

B) İŞ BÖLÜMÜ: Tüzüğün 14. maddesi hükümleri çerçevesinde Genel Başkan Yardımcılarının görevleri aşağıdadır:

B 1. Teşkilât İşlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B 2. İdari ve Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.3. Seçim işlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.4. İletişim, Medya ve Tanıtım işlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.5. Eğitim ve AR-GE'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.6. Yan Kuruluşlar ve Sivil Toplum Kuruluşlarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.7. Siyasi ve Hukuk işlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.8. Dış İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.9. Yerel Yönetimler Şehir ve Çevreden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.10. Ekonomi ve İş Dünyasından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.11. Kadın, Aile, Engelliler ve Sosyal Politikalardan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.12. Türk Dünyası Kardeş ve Akraba Topluluklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

B.13. Sağlık, Gençlik ve Spordan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

GENEL SEKRETER:

Madde 19: Genel Sekreter, Merkez Karar Yönetim Kurulu üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

Genel Sekreter, Genel Merkezin Giden-Gelen her türlü evrak işleri ile yazışmalarının düzenlenmesinden, MKYK toplantılarının gündemlerinin hazırlanması, toplantı tutanaklarının tanzimi ve imza altına alınmasından sorumludur.

Genel Merkezin idari hizmetlerini düzenler. Birimler arası koordineyi ve irtibatı sağlar. Partinin güvenilir ve sağlam bir arşive sahip olmasını temin eder.

Genel Merkezin idari hizmetlerini düzenler, personelin istihdam, görevlendirme ve özlük hakları ile ilgili işleri yürütür.

Genel Sekreter, resmi dairelerde, yargı mercilerinde, özel veya resmi daire kamu, kurum ve kuruluşlarında, partinin gerçek, özel veya tüzel kişiliklerle olan ilişkilerde Genel Başkan adına, Partiyi doğrudan doğruya veya bir vekil ile temsil eder.

Genel Sekreter, bu görevlerin en etkili ve verimli bir şekilde yerine getirilmesinde Parti içinden veya Parti dışından Genel Başkanın onayı alınmak kaydıyla yeterince yardımcı alabilir ve bu yardımcılarının arasında görev dağılımı yapar.

İDARİ VE MALİ İŞLERDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN YARDIMCISI:

Madde 20: idari ve Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı, partinin mali ve Genel Başkanın belirleyeceği idari işlerini yürütür. İdari ve Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı, parti gelirlerinin tahsilinden, harcamalarından, Siyasi Partiler Kanunu'nun 73. Maddesi'nde belirlenen işleri yürütmekten sorumludur.

Partinin idari ve mali işlerine ait yazışmaları, Genel Başkan, Genel Sekreter, İdari ve Mali İşlerden sorumlu Genel Başkan Yardımcısının en az ikisi birlikte imzalar.

Parti gelirlerinin artırılması için gerekli çalışmaları yapar. Bunun için gerekli tedbirleri alır.

MERKEZ DİSİPLİN KURULU:

Madde 21: Merkez Disiplin Kurulu, Büyük Kurultay'ca seçilen (9) asıl ve (6) yedek üyeden oluşur.

Merkez Disiplin Kurulu; Genel Başkan'ın, Merkez Karar Yönetim Kurulu Üyeleri'nin, kendi başkan ve üyelerinin, merkezdeki yan kuruluş başkan ve üyelerinin, bölgelerdeki koordinasyon kurulu üyelerinin, İl Başkanları'nın, İl Yönetim ve Disiplin Kurulu Üyeleri'nin, Büyükşehir ve İl Belediye Başkanları'nın, İl Genel ve Belediye Meclis Üyeleri'nin, Partinin Kurucu Üyeleri'nin işlemiş oldukları disiplin suçlarını inceleyip Siyasi Partiler Kanunu'nun 57. Maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla kesin karara bağlar.

Merkez Disiplin Kurulu, İl Disiplin Kurullarınca verilen ve itiraz yoluyla gelen disiplin kararlarını inceler, onaylar veya bozar. Merkez Disiplin Kurulu'nun itirazı üzerine vereceği karar Siyasi Partiler Kanunu'nun 57. Maddesi hükmü saklı olmak üzere kesindir.

Merkez Disiplin Kurulu kendiliğinden disiplin soruşturması yapamaz. Ancak Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca veya Genel Başkanlıkça kendisine intikal ettirilen dosya ve konuları inceleyip karara bağlar.

Merkez Disiplin Kurulu'nun çalışma usulleri, görev ve yetkileri "Genel Disiplin İşleri Yönetmeliği" ile belirlenir.

Müfettiş Görevlendirme

Parti kendi içinde herhangi bir teşkilat sorunu üzerine; il ve ilçeler teşkilatları ile ilgili olarak muhatapları ve tanıkları dinlemek, ilgili İl ve İlçelerin defter ve kayıtlarını incelemek ve sonuçta raporunu Başkanlık Divanı veya MKYK'ya sunmak üzere müfettişler görevlendirilebilir. Buna "Parti İçi Araştırma ve Teftiş Komisyonu" denir. Bu komisyon üyeleri en az üç üyeden, en çok beş üyeden oluşur. Bu üyeler MKYK asıl veya yedek üyeleri, YDK üyeleri veya İl Başkanları veya bunların dışındaki kişiler arasından MKYK tarafından seçilir. Komisyon Başkan, sekreter, kâtip üyelerini kendisi seçer.

GENEL İSTİŞARE KURULU

Madde 22: Genel İstişare Kurulu; Başkanlık Divanı, Merkez Karar Yönetim Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu Üyeleri ile Bölge Koordinatörleri, Yan Kuruluşlar Genel Başkanları, İl Başkanları, Belediye Başkanları ve bunların dışında Başkanlık Divanı'nın belirleyeceği üyelerden oluşur.

Genel İstişare Kurulu toplantılarına Genel Başkan Başkanlık eder. Raportörlüğünü Genel Sekreter yapar.

Genel İstişare Kurulu en geç altı ayda bir toplanır. Gündem Başkanlık Divanı'nca belirlenir. Gündem dışı konuşma ve önerilere bir engel getirilemez. Her üye görüşünü açıkça ifade etmek imkânına sahiptir.

Genel İstişare Kurulu'nun kararları tavsiye niteliğindedir.

YÜKSEK DANIŞMA KURULU

Madde: 22-A

Yüksek Danışma Kurulu, millet, memleket ve camiamıza emeği geçen, şahsiyet ve ahlâkı ile toplumda örnek teşkil eden kişilerden oluşur.

Kurulun yirmi (20) üyesi vardır. Kurul; başkanını, iki yardımcısını ve sekreterini kendi arasından seçer.

Kurulun yirmi (20) üyesinden on (10) üye MKYK, on (10) üye de Genel Başkan tarafından seçilir.

Kurul, Partinin en yüksek danışma kurulu vasfını taşır. Genel Başkanın, Başkanlık Divanının, MKYK ve parti üyelerinin; Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Bakanlar, Bakan Yardımcıları ve milletvekillerinin partinin fikir çizgisi, siyasî-ahlâkî gelenekleri ve iç nizamlarına uygun davranmaları konusunda tavsiyelerde bulunur.

Kurul üyelerinin milletvekili, belediye başkanı ve benzeri görevlere aday olmaları halinde üyelikleri düşer.

Herhangi bir sebeple kurul üyeliğinden ayrılan üyenin yerine seçildiği usulle yenisi gelir.

AKADEMİK DANIŞMA KURULU

Madde 23: Başkanlık Divanı'na ihtiyaç duyulan konu ve zamanlarda Akademik Kurul oluşturulur.

Bu kurulun kimler tarafından teşekkül ettirileceği Başkanlık Divanı'na belirlenir.

Kurulun görevleri ihtiyaç duyulan konularda akademik çalışmalar yapmak, bilgi üretmek, partiyi bilgi bakımından desteklemektir.

Kurulun raportörlüğünü Genel Sekreter yapar.

B- TBMM KURULLARI

TBMM PARTİ GRUBU:

Madde 24: Siyasi Partiler Kanunu'nda belirlenen Milletvekili sayısına ulaşıldığında TBMM Parti Grubu kurulur. Grubun kurulduğu Genel Başkanlık tarafından TBMM Başkanlığı'na bir yazı ile bildirilir.

Grubun kurulduğunun bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içinde, grubu oluşturan milletvekilleri tarafından "Grup İç Yönetmeliği" hazırlanarak milletvekillerinin onayına sunulur. İç Yönetmeliğin milletvekillerinin salt çoğunluğu tarafından kabul edilmesi zorunludur. Bu şekilde hazırlanan İç Yönetmelik, TBMM Başkanlığı'na gönderilir.

Parti Genel Başkanı milletvekili ise Parti Grubu, Parti Grubu Yönetim Kurulu'nun başkanıdır. Genel Başkan milletvekili değilse, Parti Grubu kendi arasından Grup Başkanı'nı seçer. İlk iki turda salt çoğunluk sağlanamadığı takdirde, 3. turda en çok oy alan aday seçilmiş olur.

TBMM Parti Grubu tarafından her yasama yılı başında partinin TBMM'deki üye sayısı dikkate alınarak belirlenen sayıda Grup Başkan Vekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri seçilir.

Seçim usul ve esasları ile seçileceklerin sayısı İç Yönetmelik'te belirtilir.

Genel Başkan dışındaki Merkez Karar Yönetim Kurulu Üyeleri TBMM Parti Yönetim Kurulu'nda görev alamazlar.

TBMM Parti Grubu'nda seçimlere ait oylamalar ile milletvekillerini bağlayıcı konulara ilişkin kararların oylamaları gizli oyla yapılır.

Bakanlar Kurulu'na veya bir Bakan'a TBMM'de veya grupta güven veya güvensizlik oyu verilmesi konusunda karar alma yetkisi, Parti Grubu'na aittir. Bu yetki başka bir organa veya mercie bırakılamaz.

GRUP ÜYELERİNİN GÖREVLERİ:

Madde 25: Partinin TBMM Grubu Üyeleri:

a) TBMM çalışmalarında partinin programına, temel ilkelerine, alınan grup kararlarına uymak ve bunları desteklemek zorundadırlar. Grup tarafından karara bağlanmamış olan durumlarda Meclis'teki oy ve konuşmalarında serbesttirler.

b) Haklı mazeretleri olmadıkça TBMM Genel Kurulu ve Komisyonları ile Parti Grubu'nun çalışmalarına katılmak zorundadırlar.

c) TBMM Parti Grubu'nun teşekkülü, çalışma usul ve esasları, seçim usulleri ve Tüzük'te belirtilmeyen hususlar için "Grup İç Yönetmeliği" düzenlenir.

TBMM GRUP DİSİPLİN KURULU:

Madde 26: TBMM Grup Disiplin Kurulu, grubu oluşturan milletvekilleri arasından, her yasama yılında partinin TBMM'deki üye sayısı dikkate alınarak Grup İç Yönetmeliği'nde belirtilen sayıda üyeden oluşur. Bu kurul kendi üyeleri arasından bir Başkan, bir Başkan Yardımcısı bir de Sekreter seçer. Grup Disiplin Kurulu üye tam sayısının en az üçte ikisi çoğunluğu ile toplanır, toplananların salt çoğunluğu ile karar verir.

Diğer disiplin kurullarının görev ve yetki alanına giren disiplin cezalarını partili milletvekillerine tatbik için Grup Disiplin Kurulu yetkilidir. Ancak partiden, geçici veya kesin çıkarma cezaları Müşterek Disiplin Kurulu tarafından verilir. Grup Disiplin Kurulu'nun çalışma usulleri, kovuşturulması gerekli fiiller, disiplin cezaları ve itiraz şekilleri "Disiplin İşleri Yönetmeliği'nde" belirlenir.

MÜŞTEREK DİSİPLİN KURULU:

Madde 27: Müşterek Disiplin Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ile TBMM Grup Disiplin Kurulu üyelerinden meydana gelir. Merkez Disiplin Kurulu'nun Başkanı ve Başkanlık Divanı Müşterek Disiplin Kurulu'nun da Başkanı ve Başkanlık Divanı'dır.

Partili milletvekillerinin partiden geçici veya kesin olarak çıkarılmalarını gerektiren söz, tutum ve davranışlardan dolayı, haklarında disiplin kovuşturması yapmaya ve karar vermeye Müşterek Disiplin Kurulu yetkilidir. Müşterek Disiplin Kurulu'nun çalışma usul ve esasları "Disiplin İşleri Yönetmeliği'nde" belirlenir.

TAŞRA TEŞKİLATI

A. İL TEŞKİLATI

İL KURULTAYI

Madde 28:

İl teşkilatının en üst karar ve denetim organı olan il kurultayı, seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İl başkanı, il yönetim kurulu ve il disiplin kurulu asıl ve yedek üyeleri ile ili temsil edecek büyük kurultay asıl ve yedek delegelerinin seçimlerini yapar, gündemindeki konuları müzakere edip karara bağlar.

Bir ilde teşkilatlanma, merkez ilçe dâhil o ilin ilçelerinin en az üçte birinde teşkilat kurmayı gerektirir.

İl Kurultay Delegeleri

Madde 29: İl kurultayı, ilçe kurultayınca seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur. İlin seçilmiş delege sayısı 600'ü geçemez. Hangi ilçenin kaç delege ile il kurultayında temsil olunacağı şöyle belirlenir: Önce her ilçeye beşer delegelik tahsis edilir. Tahsis toplamı, 600'den düşülür. Kalan sayının, kurultay öncesi yapılmış son milletvekili genel seçiminde partinin o ilde almış olduğu toplam oya bölünmesiyle kat sayı elde edilir. Bu kat sayının, partinin ilçede almış olduğu toplam oyu ile çarpımı sonucu elde edilecek rakama beş adet tahsisin ilavesiyle ulaşılabilecek rakam, o ilçenin il kurultayı için seçeceği delege sayısını oluşturur. İl bünyesinde, seçimlerden sonra üçten fazla yeni ilçe kurulmuş olması veya il kurultayının yapılacağı tarihe göre genel seçim yapılmamış veya partinin seçimlere katılmamış olması gibi hallerde; yapılmış son yerel seçimler, bu seçimlerle ilgili birinci cümlede yer alan nedenlerin varlığı halinde ise il ve ilçe seçmen sayıları esas alınarak yukarıda yazılı yöntemle ilçelerin temsil olunacağı il kurultay delege sayıları belirlenir.

İl Kurultayı Tabii Delegeleri

Madde 30: İlin partili milletvekilleri, seçimle görev almış il yönetim ve il disiplin kurulu başkan ve üyeleri ile partili il ve büyükşehir belediye başkanları, il kurultayının tabii delegeleridirler.

İL BAŞKANI:

Madde 31: İl Başkanı, İl Kurultayı'nca gizli oyla seçilir. İl Başkanı İl Yönetim Kurulu'nun başkanı olup il sınırları içinde partiyi temsil eder, bağlı teşkilatları ve yan kuruluşlarını denetler. İl'e bağlı yan kuruluş yöneticilerini kendi merkezlerine teklif eder, ilçelerine bağlı yan kuruluş yöneticilerini atar. Partinin İl Genel Meclisi Grubu'na başkanlık eder, Belediye Meclisi Grubu'na katılır. İl Başkanı mali konulu evrakları muhasip üye ile birlikte imzalar. İl Başkanı'nın işten el çektirilmesi veya il Başkanlığı'nın boşalması hallerinde Tüzüğün 34. Maddesi hükümleri uygulanır.

İL YÖNETİM KURULU

Madde 32: İl Kurultayı'nca asıl üye sayısı illerde en az 7, en fazla 40, büyükşehirlerde en fazla 60, yedek üye sayısı ise asıl üye sayısının en fazla üçte biri kadar kişiden oluşacak İl Yönetim Kurulu'nu üyeler gizli oyla açık sayım esasına göre belirler.

İl yönetim kurulu kendi arasından yeteri kadar başkan yardımcısı, sekreteri, muhasibi ve gerek görüldüğü hallerde yardımcılarını seçer.

İllerde; il başkan yardımcıları, il sekreteri, il muhasibi ve yardımcılarının görev süresi en fazla kongre süresince devam eder, ancak ihtiyaç duyulması halinde değişiklikler yapılabilir. Süresi dolanlar tekrar aday olabilirler.

İl Başkan Yardımcıları'nın görevleri İl Başkanı'nca belirlenir.

İl Sekreteri, Kanun Tüzük ve Yönetmelikler gereğince tutulması gerekli defterlerin tutulmasını sağlar, tutanakları ve ilin yazışma ve evrak düzenini temin eder.

Muhasip üye, Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere göre ilin mali işlerini yürütür.

İl Yönetim Kurulu en az ayda bir toplanır. Toplantı yeter sayısı salt çoğunluk, karar yeter sayısı ise katılanların çoğunluğu ile olur.

İL YÖNETİM KURULU'NUN GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 33: İl Yönetim Kurulu'nun görevleri ve yetkileri şunlardır:

- a) Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler gereği İl Kurultayı'nda alınan kararlarla Genel Merkez'den gelen karar ve talimatları uygulamak,
- b) İlçe Teşkilatları'nın çalışma esaslarının düzenlenmesinde yol göstermek, yardımcı olmak,
- c) İlde parti teşkilatını canlı tutmak, parti program ve politikalarını tanıtmak, sevdirmek,
- d) İlin her türlü meselelerini tespit edip, çözüm yolları üreterek teklifte bulunmak,
- e) İl Kurultayı gündemini tespit etmek, Kurultay'a sunulacak çalışma ve hesap raporlarını tanzim etmek,
- f) Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere aykırı olmamak kaydıyla uygun gördüğü diğer çalışmaları yapmak.

İL BAŞKANI VE İL YÖNETİM KURULLARI ÜYELİKLERİ'NİN SONA ERMESİ - İŞTEN EL ÇEKTİRME

Madde 34: İl Başkanlığı ve İl Yönetim Kurulu Üyeliği:

- Ölüm
- İstifa
- Üyeliğin düşürülmesi
- İşten el çektirme,

hallerinde sona erer.

İl Başkanı'nın ölümü veya istifa etmesi halinde onun yerine İl Yönetim Kurulu kendi arasından gizli oyla yeni başkanı seçer.

İl Yönetim Kurulu üyelerinden birinin ölümü, istifası veya üyeliğinin düşürülmesi hallerinde en çok oyu almış olan yedek üye onun yerine geçer.

İl Başkanı, İl Yönetim Kurulu Üyeleri ile İl Disiplin Kurulu Üyeleri, Merkez Karar Yönetim Kurulu tarafından kısmen ya da tamamen aşağıdaki hallerin varlığı halinde işten el çektirilebilirler. Merkez Karar Yönetim Kurulu tarafından kısmen el çektirme halinde boşalan üyelerin yerine yedek üyeler geçerler. İl yönetimlerinin toptan istifası veya toptan işten el çektirilmesi halinde, Merkez Karar Yönetim Kurulu geçici yönetimi oluşturur ve 45 gün içerisinde yeni il kurullarının oluşturulması için İl Kurultayı'nı toplantıya çağırır. Sadece İl Başkanı'nın işten el çektirilmesi hallerinde İl Yönetim Kurulu kendi arasından gizli oyla yeni başkanı seçer. Bu halde İl Kurultayı'nın toplanması mecburiyeti yoktur.

Merkez Karar Yönetim Kurulu işten el çektirme kararını üye tam sayısının üçte ikisinin çoğunluğu ile almak zorundadır.

İşten el çektirme sebebiyle toplanmak zorunda kalan İl Kurultayı, bu toplantıyı yeni delegeler seçilmemişse, eski delegelerle yapar.

Kısmen ya da tamamen işten el çektirmeyi gerekli kılan haller şunlardır:

Üst üste üç defa İl Yönetim Kurulu toplantısına İl Yönetim Kurulu'nca kabul edilecek haklı bir mazereti olmaksızın katılmayan üyenin üyeliği, İl Yönetim Kurulu'nun üye sayısının üçte iki çoğunluğu ile sona erdirilebilir. Bu karara karşı ilgilinin on gün içinde Merkez Karar Yönetim Kurulu nezdinde itiraz hakkı olup, Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun bu itiraz üzerine vereceği karar kesindir.

Üst üste iki defa toplanmayan veya toplandığı halde salt çoğunluğu sağlayamamış olan İl Yönetim Kurulu, Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca üçte iki çoğunlukla tamamen işten el çektirilebilir.

Siyasi Partiler Kanunu ve Tüzük gereğince tutulması gereken defter ve kayıtlar usulünce tutulmaması, muhasebe işlemlerinin yönetmeliğe göre yapılmaması, muhasebe evraklarının süresi içinde Genel Merkeze gönderilmemesi, kurullarda görevli üyeler için mülki amirlere bildirilmesi gereken bilgilerin süresi içinde bildirilmemesi, Parti Genel Merkezi'nden verilen talimatların kasten yerine getirilmemesi, ilçe teşkilatlarıyla gerekli ahenk ve çalışma ortamının sağlanamamış olması, uyarma dışında disiplin cezası almış olması, Parti İl Yöneticileri'nin ülke ve parti çıkarlarına sekte vuracak tutum, görüş ve davranışların içinde olmaları, gibi durumlarda ilgililer kısmen ya da tamamen işten el çektirilebilirler. Ancak, Merkez Karar Yönetim Kurulu kısmen ya da tamamen işten el çektirme imkânını baskı aracı olarak kullanamaz.

Merkez Karar Yönetim Kurulu yukarıda sayılan hallerin varlığı halinde re'sen ya da parti müfettişlerinin vereceği rapora istinaden işlem yapabilir.

İL DİSİPLİN KURULU

Madde 35: İl Disiplin Kurulu, Merkez Karar Yönetim Kurulu tarafından kararlaştırılan asıl ve yedek üye kesin sayısına göre İl Kurultayı'nca gizli oyla seçilir.

İl Disiplin Kurulu, İl Teşkilatı sahasında kalan ve Merkez Karar Yönetim Kurulu sahasına girmeyen disiplin suçlarını inceler ve karara bağlar.

İl Disiplin Kurulu'nun çalışma esas ve usulleri "Disiplin İşleri Yönetmeliği"nde düzenlenir.

İl Disiplin Kurulu üyeliğinin sona ermesinde 34. Madde hükmü uygulanır.

B- İLÇE TEŞKİLATI:

İLÇE KURULTAYI:

Madde 36: İlçe Kurultayı

İlçe teşkilatının en üst karar ve denetim organı olan ilçe kurultayı, seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İlçe başkanı ile ilçe yönetim kurulunun asıl ve yedek üyelerini; ilçeyi temsil edecek il kurultay delegelerinin asıl ve yedeklerini seçer, gündemindeki konuları müzakere edip karara bağlar.

Bir ilçede teşkilatlanma olabilmesi için, ilçe sınırları içerisindeki beldelerin en az yarısında teşkilat kurulmuş olması gerekir. Belde sayısı 3 veya daha az ise beldenin sadece birinde teşkilat kurulmuş olması yeterlidir.

BÜYÜK KURULTAY İLE İL VE İLÇE KURULTAYLARI SEÇİMLERİNE İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

Madde 37: A) Olağan Kurultay Zamanı ve Seçilecek Delegeler

İlçe ve il kurultaylarında olağan kurultay takvimi, üst kademe kurultayının yapılmasından önce gerçekleşecek şekilde, Merkez Karar Yönetim Kurulunca kararlaştırılır. Bu süre iki yıldan az, üç yıldan fazla olamaz. Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun yetki vermesi ve belirleyeceği kurultay takvimi içinde olması şartıyla ilçe ve ilçe kurultaylarında yapılacak ilçe kurultaylarının takvimi, ilçenin görüşü alınarak il yönetim kurulunca belirlenir. İlçe ve il kurultaylarında, üst kademe kurultayı için seçilmesi gereken sayıda asıl, bu miktarın yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır.

Gerek İl ve İlçe ve gerekse Büyük Kurultay Delegeliği, parti üyeliği devam etmek ve seçildiği teşkilatın münfesihi duruma düşmemesi şartıyla, onu seçen kurultayın olağan toplantısına kadar devam eder. Başkanlık Divanı, delege seçimlerinde kanun ve tüzük hükümlerine aykırılık olmasının saptanmış olması durumunda ilçe, il ve büyük kurultay delege seçimlerini, ilçe ve il ölçeğine göre kısmen veya tamamen iptal edip yeniden yapılmasına Başkanlık Divanı, üye tam sayısının en az 2/3 çoğunluğunun oyu ile karar verebilir.

Madde 38 : İlçe Kurultayı Delege Seçimleri

1 - İlçe kurultayı delege seçimleri; üst kurulun kurultay hazırlık talimatına göre, ilçe yönetim kurulunca hazırlanacak belli bir takvim içinde gerçekleştirilir.

2 - Delege seçimi, köy ve mahalle ölçeğinde yapılır. İlçe yönetim kurulu; her köy ve mahallede kayıtlı parti üyelerinin listelerini, üye kayıt defterine uygun olarak ayrı ayrı hazırlayıp köy ve mahalle temsilcisi veya yönetimine gönderir. Üyelerin tanınmasını sağlayacak bilgileri içerecek şekilde, Genel Merkez üye kayıtları esas alınarak düzenlenecek bu listeler, delege seçiminden en az 15 gün önce köy ve mahallede uygun bir yerde ve ilçede ilçe binasında askıya çıkarılmak suretiyle duyurulur. Listeler, seçim yapılana kadar askıda kalır. Listelerin askıya çıkarıldığı tarih ile indirildiği tarih, askı yapılan yerlerde birer tutanakla tespit edilir.

3 - İlçeye bağlı belde var ise beldeye bağlı mahallelerden belde başkanı tarafından seçilecek ilçe kurultay delege sayısı ilçe yönetim kurulunca belirlenir ve belde başkanlığına bildirilir.

4 - Partiye kayıtlı olduğu halde listede yer verilmeyen veya üye olmadığı halde listede yazılı olan kişilerle ilgili olarak, askı tarihinden itibaren 5 gün içinde ilçe yönetim kuruluna partili her üye tarafından itiraz edilebilir.

5 - İlçe yönetim kurulu, itirazı iki gün içinde karara bağlar. İtirazın kabulü halinde, listede gerekli düzeltmeyi yapar. İlçe yönetim kurulu iki gün içinde karar vermez veya kararı red şeklinde olursa, ilgili kişi 3 gün içinde il başkanlığına itiraz edebilir. İl yönetim kurulunca verilecek karar, parti içi işlemler açısından kesindir. İlçe başkanlığının bu karara uyması zorunludur. İlgili kişi, il yönetim kurulunca verilmiş kararı ibraz ederek delege seçimine iştirak edebilir. İtiraz üzerine düzeltme yapılan listeler, ilan edilir.

6 - Mahalle ve köy delege seçimlerinin nerede ve hangi saatler arasında yapılacağı, delege seçmen listesinin askısında belirtilir. Belli edilmiş gün ve saatte, delege seçimi yapabilmek için, kesinleşmiş delege seçmen listesinde yer alan üyelerin salt çoğunluğunun katılımı aranır. Yapılacak yoklamaya göre salt çoğunluk yok ise, aynı gün ve aynı yerde iki saat sonra hazır bulunan üyelerin katılımı ile delege seçimi yapılır.

7 - Delege seçimleri, ilçe yönetiminin görevlendireceği kişi veya kişilerin gözetim ve denetiminde gizli oy, açık tasnif esasına göre liste yöntemi ile yapılır. Sonuç tutanağa bağlanır ve ilçe yönetim kuruluna teslim edilir. Tüzüğün 47/H. maddesinde yazılı esaslar, delege seçimleri hakkında da uygulanır.

8 - Delege seçimlerine karşı seçimden itibaren 3 gün içinde il yönetim kuruluna itiraz edilebilir. İl yönetim kurulunun vereceği karar kesindir.

9 - Delege seçimiyle ilgili yukarıda açıklanan her tür itirazlarda; isteği halinde, itiraz eden kişiye alındı belgesi verilir ve verilen karar kendisine bildirilir.

İLÇE BAŞKANI:

Madde 39: İlçe Başkanı, İlçe Kurultayı tarafından gizli oyla seçilir. İlçe Başkanı, İlçe Yönetim Kurulu'nun başkanı olup, ilçe sınırları içinde partiyi temsil eder, bağlı teşkilatları ve yan kuruluşlarını denetler, ilçeye bağlı yan kuruluş yöneticilerini atanması için İl Başkanı'na teklif eder, mahalle ve köy temsilcilikleri yönetimini atar, mali konulardaki evrakları muhasip üyeye birlikte imzalar. Partinin Belediye Meclisi Grubu'na katılır.

İlçe Başkanlığı'nın boşalması veya işten el çektirilmesi hallerinde Tüzüğün 42. Maddesi hükümleri uygulanır.

İLÇE YÖNETİM KURULU:

Madde 40: İlçe Kurultayı'nca, İlçe yönetim kurulu en az 5, en fazla 20, nüfusu 100 bini geçen ilçelerde en az 7, en fazla 40 asıl üyeden oluşur. Yedek üye sayısı, asıl üye sayısının en fazla üçte biri kadardır. İlçe Yönetim Kurulu'nu oluşturacak üyeler gizli oyla açık sayım esasına göre seçilir.

İlçe yönetim kurulu kendi arasından yeteri kadar başkan yardımcısı, sekreteri, muhasibi ve gerek görüldüğü hallerde yardımcılarını seçer.

İlçelerde; ilçe başkan yardımcıları, ilçe sekreteri, ilçe muhasibi ve yardımcılarının görev süresi en fazla 3 (üç) yıldır. Süresi dolanlar tekrar aday olabilirler.

İlçe Başkan Yardımcısı her konuda İlçe Başkanı'nın yardımcısı olup, başkanın yokluğunda İlçe Yönetim Kurulu'na başkanlık eder.

İlçe Sekreteri, Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler gereğince tutulması gerekli defterlerin tutulmasını, tutanakların ve gerekli yazışmaların yapılmasını sağlar.

Muhasip Üye, Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere göre ilçenin mali işlerini yürütür.

İlçe Yönetim Kurulu en az ayda bir defa toplanır. Toplantı yeter sayısı salt çoğunluk karar yeter sayısı ise katılanların çoğunluğu ile olur.

İLÇE YÖNETİM KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 41: İlçe Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere uygun olmak kaydıyla, İlçe Kurultayı'nda alınan kararlarla üst kademelerden gelen karar ve talimatları uygulamak.
- b) Belde teşkilatlarının çalışma esaslarının düzenlenmesinde yol göstermek, yardımcı olmak.
- c) İlçede parti teşkilatını canlı tutmak, parti program ve politikalarını tanıtmak, sevdirmek.
- d) İlçenin her türlü meselelerini tespit edip, çözüm yolları üretmek teklifte bulunmak.
- e) İlçe Kurultayı gündemini tespit etmek, Kurultaya sunulacak çalışma ve hesap raporlarını hazırlamak.
- f) Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere aykırı olmamak kaydıyla uygun gördüğü diğer çalışmaları yapmak.

İLÇE BAŞKANI VE YÖNETİM KURULU ÜYELİKLERİNİN SONA ERMESİ,

İŞTEN EL ÇEKTİRME:

Madde 42: İlçe Başkanlığı ve İlçe Yönetim Kurulu Üyeliği

- Ölüm
- İstifa
- Üyeliğin düşürülmesi
- İşten el çektirme

hallerinde sona erer.

İlçe Başkanı'nın ölüm veya istifa etmesi halinde onun yerine İlçe Yönetim Kurulu üyeleri, kendi arasından gizli oyla yeni başkanı seçer. İlçe Yönetim Kurulu üyelerinden birinin ölümü, istifası veya üyeliğinin düşürülmesi hallerinde en çok oyu almış olan yedek üye onun yerine geçer.

İlçe Başkanı ile İlçe Yönetim Kurulu üyeleri Merkez Karar Yönetim Kurulu tarafından kısmen ya da tamamen aşağıdaki hallerin varlığı halinde işten el çektirilebilirler. Merkez Karar Yönetim Kurulu tarafından kısmen el çektirme halinde boşalan üyelerin yerine yedek üyeler geçerler. İlçe yönetimlerinin toptan istifası veya toptan işten el çektirilmesi halinde, Merkez Karar Yönetim Kurulu geçici yönetimi oluşturur ve 30 gün içinde yeni ilçe kurullarının oluşturulması için İlçe Kurultayı'nı toplantıya çağırır. Sadece İlçe Başkanı'nın işten el çektirilmesi halinde İlçe Yönetim Kurulu kendi arasından gizli oyla yeni başkanı seçer. Bu halde İlçe Kurultayı'nın toplanması mecburiyeti yoktur.

Merkez Karar Yönetim Kurulu işten el çektirme kararını üye tam sayısının üçte ikisinin çoğunluğu ile almak zorundadır. İşten el çektirme dolayısıyla toplanmak zorunda kalan İlçe Kurultayı bu toplantıyı yeni delegeler seçilmemişse eski delegelerle yapar.

Kısmen ya da tamamen işten el çektirmeyi gerekli kılan, İl Yönetimi için 34. Madde'de belirtilen şartlar İlçe Yönetimi için de geçerlidir.

BELDE YÖNETİM KURULU:

Madde 43: İl ve ilçe merkezleri dışında Alt Kademe Belediyeleri de dâhil belediye teşkilatı olan yerlerde Belde Teşkilatı kurulur.

Bir ilçede teşkilatlanma, o ilçe sınırları içinde beldelerin en az yarısında teşkilatlanmış olmakla mümkün olur. İlçe sınırları içindeki belde sayısı 3 veya daha az ise beldenin sadece birinde teşkilat kurmak yeterlidir. Belde Teşkilatı, Belde Başkanı ve Belde Yönetim Kurulu'ndan teşekkül eder.

Belde Yönetim Kurulu, İlçe Yönetim Kurulu'nun da oluru ile İl Yönetim Kurulu tarafından atanır. Üye sayısı İlçe Yönetim Kurulu'nun görüşü alınarak 3'ten az olmamak üzere İl Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Yönetim Kurulu kendi arasından bir başkan seçer. Belde Yönetim Kurulu, Tüzüğün 34. Maddesi'ndeki şartların varlığı halinde İlçe Yönetim Kurulu'nun oluru ile İl Yönetim Kurulu'nca görevden alınabilir. Bu halde boşalan yerler İlçe Yönetim Kurulu'nun oluru ile İl Yönetim Kurulu'nca atama ile doldurulur.

BELDE YÖNETİM KURULU'NUN GÖREVLERİ:

Madde 44: Belde Yönetim Kurulu'nun görevleri şunlardır:

- a) Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere uygun olarak belde sınırları içinde üst kademelerden gelen karar ve talimatları uygulamak,
- b) Beldenin her türlü meselelerini tespit edip, çözüm yolları üreterek teklifte bulunmak,
- c) Belde çevresinde parti program ve politikalarını tanıtmak ve sevdirmek,
- d) İlçe Kurultayı'na katılacak delegelerin zamanında seçilmesini sağlamak,
- e) Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere aykırı olmamak kaydıyla uygun gördüğü diğer faaliyetleri yürütmek.

C- MAHALLİ İDARELER MECLİS GRUPLARI

İL GENEL MECLİS GRUBU:

Madde 45: İl Genel Meclis Grubu, Partili İl Genel Meclisi üyelerinden teşekkül eder. İl Genel Meclisi Grubu'nun teşkil edilebilmesi için en az 5 üyesinin parti üyesi olması şarttır. Grup kendi arasından bir Başkan bir de Sekreter seçer. İl Genel Meclis Grubu, görevlerinde takip edecekleri politikayı ve ilin meselelerinin çözüm yollarını İl Başkanlığı ile müzakere ve istişare ederek tespit edip karara bağlar.

İl Başkanı gerek duyulan zamanlarda İl Genel Meclisi Grubu'nu toplayabilir. Bu toplantılara başkanlık eder.

BELEDİYE MECLİSİ GRUBU:

Madde 46: Belediye Meclis Grubu partili üyelerden teşekkül eder. Belediye Meclis Grubu oluşturabilmek için en az üç üyenin parti üyesi olması şarttır. Belediye Meclis Grubu üyeleri kendi aralarından bir Başkan ve bir Sekreter seçerler.

Belediye Başkanı partili ise Belediye Meclis Grubu'nun da tabii başkanıdır. Belediye Meclis Grubu görevlerinde takip edecekleri politikaları ve mahallin meselelerinin çözüm yollarını İl Başkanlığı ile müzakere ve istişare ederek tespit edip karara bağlar. İl, İlçe ve Belde Başkanları kendi il, ilçe ve belde Belediye Meclis Grubu'nu toplantıya çağırabilir. Bu toplantılara başkanlık ederler.

İL VE İLÇE KURULTAYLARI SEÇİMLERİNE İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

Madde 47: A) Olağan Kurultay Zamamı ve Seçilecek Delegeler

İlçe ve il kurultaylarında olağan kurultay takvimi, üst kademe kurultayının yapılmasından önce gerçekleştirilecek şekilde, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca kararlaştırılır. Bu süre iki yıldan az, üç yıldan fazla olamaz. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun yetki vermesi ve belirleyeceği kurultay takvimi içinde olması şartıyla ilçe ve ilçe başkanlarında yapılacak ilçe kurultaylarının takvimi, ilçenin görüşü alınarak il yönetim kurulunca belirlenir. İlçe ve il kurultaylarında, üst kademe kurultayı için seçilmesi gereken sayıda asıl, bu miktarın yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır.

Kurultay delegeliği, seçildiği il veya ilçe teşkilatının münfesihi durumuna düşmemiş veya Genel Merkez tarafından kapatılmamış veya feshedilmemiş olması ve parti üyeliği devam etmek şartıyla, onu seçen kurultayın olağan toplantısına kadar devam eder. Başkanlık Divanı, delege seçimlerinde kanun ve tüzük hükümlerine aykırılık olmasının saptanmış olması durumunda ilçe, il ve büyük kurultay delege seçimlerini, ilçe ve il ölçeğine göre kısmen veya tamamen iptal edip yeniden yapılmasına Başkanlık Divanı, üye tam sayısının en az 2/3 çoğunluğunun oyu ile karar verebilir.

B - Kurultay Gündemlerini Belirleme Yetkisi

Kurultay gündemleri, ilgili kademe yönetim kurulunca belirlenir. Ancak en geç kurultay divanı oluşturulup gündem okunduktan hemen sonrasına kadar divan başkanlığına verilmiş ve kurultayda hazır bulunan delegenin en az %10'u tarafından yapılan ilave gündem teklifleri müzakereye açılır ve yapılacak oylama sonucuna göre karara bağlanır. Üst kademelerce belirtilen konuların, alt kademe kurultay gündemine alınması zorunludur.

C - Kurultay Delege Listesinin Seçim Kurulunca Onaylanması ve İlanı

İlçe ve il başkanlıkları, kurultayların seçilmiş ve tabii delegeler listesini kurultaydan en az 15 gün önce iki nüsha olarak yetkili seçim kurulu başkanlığına verirler. Bu listeye kurultay gündemi ile kurultayın yapılacağı yer, gün ve saati, çoğunluk olmaması halinde en fazla 7 gün sonra yapılacak ikinci toplantıya ilişkin aynı bilgileri içeren yazı eklenir. Listenin bir örneği, kademe merkezinde ilan edilir. Seçim kurulu başkanı listeyi ve eklerini onaylar. Onaylanan liste ve ekleri, kurultaydan 7 gün önce kurultayı yapılacak teşkilat kademesi binasında askıya çıkarılmak suretiyle ilan edilir. Askı süresi 3 gündür. İlan süresi içinde yapılacak itirazlar, yetkili seçim hâkimi tarafından incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Bu suretle kesinleşen listelerle toplantıya ilişkin diğer hususlar, hâkim tarafından onaylanarak teşkilat kademe başkanlığına gönderilir. Böylece onaylanan liste, kademe kurultayının delege yoklama cetvelini oluşturur.

D - İlçe ve İl Kurultayının İlanı

İlçe ve il yönetimi; kurultay gününden en az 15 gün önce alışılmış ilan araçları ile ve bağlantı var ise ayrıca internet yolu ile yer, gün, saat ve gündemi belli edecek şekilde kurultayın yapılacağına duyurusunu yapar. Ayrıca kurultayın gün, saat ve yeri, en az 7 gün önce, gerekli güvenlik önlemlerinin alınması amacıyla yetkili mülki amirliğe bildirilir. İlk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantının bir günden az olmamak üzere en fazla yedi günlük sürede; hangi yer ve

saatte yapılacağı, ilanda belirtilir. İlçe ve il kurultayın gazete ile ilanı zorunlu değildir. Kademe başkanlığı, kurultayın sağlıklı ve demokratik olmasını sağlayacak gerekli sözlü veya yazılı duyuruda bulunmakla yetkili ve görevlidir.

E - Kurultay Toplantı ve Karar Yeter Sayısı

Kurultaylar, delege toplam sayısının en az dörtte birinin katılımı ile toplanır. İlk toplantıda yeterli katılım olmaması halinde, ikinci toplantı katılanlarla yapılır. Kurultayda kararlar, tüzükte yazılı ayrıntı durumlar saklı olmak üzere, oylamaya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

F - Kurultayın Açılışı, Kurultay Divanı, Divanın Yetki ve Görevleri

F.1 - Kurultay başlamadan önce toplantı nisabının varlığı, yoklama cetvelindeki imzalar sayılmak suretiyle kademe sekreteri ve en az iki delegenin imzasını taşıyan bir tutanakla tespit edilir. Kurultayın açılışı, kurultay yapılan teşkilat kademe başkanı veya onun görevlendireceği kademe yönetim kurulu üyesi tarafından yapılır.

F.2 - Divan başkanlığı için tek aday var ise, oylaması açık yapılır. Divan Başkanlığı için birden fazla aday olması halinde divan başkanının nasıl seçileceğine Genel Kurul karar verir. Ancak, üye tam sayısının onda birinin yazılı istemi halinde divan başkanı gizli oyla seçilir. Böyle bir durumda, gizli oylamanın gerektirdiği tedbirler derhal alınır ve üç kişiden az olmayan sayım ve tasnif kurulu açık oylama ile oluşturulur.

F.3 - Seçilen divan başkanı yönetiminde, bir divan başkan yardımcısı ile toplam sayısı tek rakamlı olmak üzere yeteri kadar kâtip üye seçimi açık oylama ile yapılarak divan oluşturulur.

F.4 - Kurultayı, kurultay başkanlık divanı adına divan başkanı yönetir. Divanda kararlar çoğunlukla alınır. Eşitlik olması halinde divan başkanının katıldığı görüş uygulanır.

F.5 - Kurultayın düzen ve ahenk içinde yürütülmesi, parti tüzüğü ile ilgili yasa ve mevzuata uygun olarak gerçekleşmesini temin için gerekli önlemleri almak ve düzeni sağlamak, kurultay gündemini icra etmek, tutanağı düzenlemek ve muhafaza etmek, kurultay başkanı ve divanın yetki ve görevidir.

F.6 - Kurultay divanını divan başkanı temsil eder. Siyasi Partiler Kanunu'nun 4. kısmında yazılı yasalara aykırı konuşma yapan veya davranışta bulunan herkese, divan başkanı derhal müdahale ederek delege olanların oy hakkı saklı kalmak kaydıyla, salondan çıkarmak gibi gerekli önlemleri alır. Gerekli olması halinde toplantıya ara verir, dinleyici yerlerinin boşaltılmasını temin ederek, düzeni sağladıktan sonra kongreye kaldığı yerden devam edilir.

F.7 - Divan başkanı, divan tarafından onaylı kurultay tutanak örneğinin bir nüshasını ekleri ile birlikte ilgili kademe başkanına, bir nüshasını ise üst kademe yönetimine teslim eder.

G - Kurultayların Görev ve Yetkileri

Kurultay, ilgili teşkilat kademe yönetim organının faaliyet ve hesapları ile yeni dönem bütçelerini müzakere edilip karara bağlayan, yeni yönetim organlarını ve üst kademe delegelerini seçen kuruldur. İlgili kademenin en üst karar ve denetim organı olan kurultaylar; parti tüzük ve programı çerçevesinde yerel, genel her türlü hizmet ve faaliyet hakkında görüşmeler yapılabilir ve kararlar alınabilir. Yönetim kurulunun ibrası, kurultayda karara bağlanır. İbra oylamasına, ilgili yönetim kurulu başkan ve üyeleri katılamazlar. Görüşmelerde istek sırasına göre söz verilir. Üst kademe görevlilerine öncelik tanınır. Faaliyet ve hesap raporunda karşı oy yazısı olmayan yönetim kurulu üyesi, rapor aleyhine konuşmak için söz alamaz ve konuşamaz. Kurultaylarda aday olan engelliler için kendilerini

ifade edecek imkânlar ve ayrıca işitme engelliler için tercümanlık gibi hizmetler, imkânlar ölçüsünde sağlanır.

H - İlçe ve İl Kurultaylarında Yapılacak Seçimler ve Adaylık

H.1 - İlçe ve il başkanları, ilçe ve il kademe organları seçimleri ile üst kademe delege seçimleri, gizli oy ve açık tasnif esasına göre, parti yönetmelikleri ile parti tüzüğü ve kanuna uygun olarak yargı gözetim ve denetiminde yapılır.

H.2 - Seçim kurulu başkanı, bir başkan ve iki üyeden oluşan yeteri kadar sandık seçim kurulu oluşturur. Kurul başkanı ile bir üye memurlardan, diğer üye ise aday olmayan üyeler arasından seçilir. Her sandık için aynı şekilde ve sayıda yedek sandık kurulu belirlenir. Sandık kurulu başkanının yokluğunda, memur üye sandığa başkanlık eder.

H.3 - Kurultayda yapılacak seçimler, ara verilmeksizin sonuçlanıncaya kadar devam eder.

H.4 - Seçilme yeterliliğine sahip partili her üye, yer kaydı aranmaksızın, kurultayda yapılacak seçimlerde aday olabilir veya aday gösterilebilir.

H.5 - Kurultaylarda adaylık başvurusu, divan oluştuktan sonra belli edilmiş süre dolmadan divana yapılır. Divan başkanlığı, gündemin 'seçimler' maddesinde veya daha önce aday başvurularının en son ne zamana kadar yapılabileceğini ilan eder ve ilan edilmiş saat gelince aday başvuruları için sürenin dolduğunu, varsa bu başvuruların derhal yapılması gerektiğini tekrar duyurur ve daha sonra yapılacak aday başvurularını işleme koyamayacağını ilan eder. Divan, aday başvurularını verilmiş sırasına göre ayrı ayrı okumak suretiyle kurultay genel kurulunun bilgisine sunar. Adaylıktan çekilme ve itirazlar varsa, karara bağlayarak adaylıkları kesinleştirir. Kesinleşmiş adaylar, okunmak suretiyle duyurulur ve ayrıca salonda uygun yerde ilan edilir. Divan tarafından onaylı liste örneği ise, hazır bulunan seçim kuruluna verilir.

H.6 - Aday listelerinin kesinleşmesi için belirlenen süre içinde yapılacak yazılı çekilme beyanları, divanca kimlik tespiti ile tutanağa geçirilir ve hazırlanacak kesinleşmiş aday listesi tutanağında belirtilir. Adaylıkların kesinleşmesinin ilanından sonra ve seçim süresince yapılacak yazılı çekilme beyanları, sayım dökümde nazara alınmaz. Ancak bunlardan seçilen olursa, istifa etmiş sayılır.

H.7 - Organ ve delege seçimleri liste yöntemine göre yapılır. Asıl ve yedek üye adaylarını gösterir şekilde "liste yöntemi" esasına uygun öneri yapılmamış ise, her organ ve delegelikler için yapılan müracaattan sonra divanca soyadı esasına göre liste sıralaması yapılır. Sıralamanın hangi soyadından başlayacağı çekilecek kur'a ile belirlenir. Böylece her organ için yapılan adaylıklar, ayrı sütunlar halinde tek veya birden fazla sayfada sıralanır. İsimlerin yanına işaret konacak kare veya daire boşluklara yer verilir ve yeteri kadar çoğaltılır. Birer örneği divanca onaylı yeterli sayıdaki listeler, mühürlenmek ve oy pusulası olarak kullanılmak üzere, zarflarıyla birlikte yetkili seçim kuruluna teslim edilir.

Her Genel Başkan adayı kendi listesiyle seçime gider. Listelerin Birleştirilmesi teklif edilirse herhangi bir Genel Başkan adayı kabul etmezse kendi hazırladıkları liste ile seçime giderler.

H.8 - Çarşaf liste uygulamasında oylar, seçim kurulunca mühürlü listedeki isimlerin yanında yer alan kare veya daire içi işaretlenerek, mühürlü zarfa konduktan sonra sandığa atmak suretiyle kullanılır. Asıl ve yedekleri dâhil, seçilmesi gereken sayıdan fazla veya yarısından eksik işaretli oylar geçersizdir. Sayım döküm sonucu en çok oya göre yapılacak sıralama ile asıl ve yedekler belirlenir. Eşit oy halinde seçim kurulunca kur'a çekilir.

H.9 – Adaylar, liste yöntemine uygun olarak önerilmiş ise, bu takdirde seçimler; listenin zarfa konup sandığa atılması suretiyle yapılır. Delege oyunu, listeyi aynen veya listedeki aday veya adayları çizerek dilediği ferdi adayları yazmak suretiyle kullanabilir.

H.10 - Oyların liste halinde kullanılması durumunda, listedeki adayların yarıdan fazlasının silme veya çizme sonucu boş bırakılmış yahut organ üye sayısından fazla ilave yapılmışsa, bu oy pusulaları geçersizdir. Divan başkanınca kesinleştirilmiş aday listelerinde yer almayanlara verilecek oylar, nazara alınmaz.

H.11 – Seçimlerin, liste yöntemi uygulanmak suretiyle yapılması halinde; ferdi adayların isimleri, soyada göre sıralanır ve ayrı bir kâğıda yazılarak oy kabin veya kabinlerinde asılı olmaları sağlanır.

H.12 - Adaylıkların kesinleştirilmesinden önce usulüne uygun vaki çekilmeler sonucu, organ üye tamsayısının salt çoğunluğundan fazla boşalma olan listeler, liste olma özelliğini kaybeder.

H.13 - İlçe ve il kurultaylarında bütün seçimler birlikte yapılır.

H.14 - Organ ve delege seçimleri için 'liste' şartlarının varlığı halinde, aday isimlerinin baş tarafına kare veya daire oluşturulmasına gerek kalmaz. Adaylar, listede aday olarak gösterilen yere seçilmiş olurlar

J - Kurultaylarda Oy Hakkını Kullanma Şekli

Delege; nüfus cüzdanı, resimli üye kimlik kartı, ehliyet ve benzeri kimlik belgesini ibraz ederek kesinleşmiş delege listesine göre delege olduğunu ispat ettikten sonra oy kullanmaya başlar. Kendisine mühürlü oy pusulası ve zarfı verilir, imzası alınır. Oyunu sandığa atar, imzası alınır ve kimlik belgesi iade edilir. Engelliler oylarını, ikinci derece yakınlıkta kan veya sıhri hısımlarının yardımcılarıyla kullanabilirler.

K - Seçimlerle İlgili İtiraz

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde seçim sonuçlarına karşı, seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. Bu itirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Hâkimin kararı seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, seçimler için belirleyeceği günde, kurultayda kesinleşmiş aday listelerine göre sadece seçim yapılır.

L - Kurultay Sonuçları ve Tutanaklarının Üst Organa Bildirilmesi

İlçe başkanları, kurultay divan başkanı tarafından kendisine tevdi olunacak ilçe kurultayı tutanak örnekleri ile kurultayda yapılan seçim sonuçlarını gösteren seçim kurulu tutanak örneğini, itiraz süresi geçtikten, itiraz edilmiş ise sonuçlandıktan hemen sonra Teşkilat Başkanlığı' na gönderilmek üzere il başkanlığına verir. İl başkanlığı da il kurultayı ile ilgili aynı bildirimini yapar.

M - İlçe ve İl Kurultaylarının Olağanüstü Toplanması

İlçe ve il kurultaylarının olağanüstü toplanması, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararıyla veya kademe delege tam sayısının 1/5' inin noterlikte tevsik edilmiş yazılı isteği ile yapılır. Şartların oluşması halinde, kademe yönetim kurulunun gerekli hazırlıkları yaparak talebin tebliğinden itibaren 45 gün içinde olağanüstü kurultayı toplaması zorunludur. Olağanüstü toplantının gündemi, toplantıyı talep edenlerce belirlenir. Gündemin neden ibaret olduğu karar veya talep yazısında belirtilir. Olağanüstü toplantı gündemine başka gündem maddesi eklenemez. Ancak kademe başkan ve yönetim kurulu ile üst

kademe delege seçimlerinin olağanüstü kongre ile yenilenebilmesi talebinin beldelerle ilgili olması halinde il yönetim kurulunun, ilçe ve il yönetim kurulları ile ilgili olması halinde ise Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun onayı gereklidir.

N - Alt Kademenin Üst Kademe Kurultayında Temsili

Üst kademe kurultayının yapıldığı tarihe göre, kurultayı yapılmamış olmakla birlikte azami seçilmişlik süresi olan üç yıl dolmamış ise alt kademe, var olan delegeleriyle üst kademe kurultayında temsil olunur. Ancak, yetkili makamca kurultay tarihinin belirlenmiş olmasına karşın belirlenen kurultay takvim süresi içinde kendi kademesinin kurultayını yapmamış olan ilçe veya il teşkilatı, üst kademe kurultayında delege ile temsil olunamaz.

Madde 48: Geçici Kurullar ve Olağanüstü Kurultayın Toplanması

Geçici kurullar, alt kademe organlarının tamamen veya organ sayılma niteliğini sona erdirecek sayıda üyenin işten el çektirilmeleri halinde oluşturulan yeni kurullardır. Geçici kurullar, seçilmiş kurulların hak ve yetkilerini kullanırlar. İşten el çektirme kararının tebliğinden itibaren Geçici Yönetim Kurulu tarafından 30 gün içinde ilçe kurultayı, 45 gün içinde ise il kurultayı toplanarak yeni yönetim kurulunu seçer. Kurultay; yeni delege seçimi yapılmış değilse, eski delegelerle toplanır. Bu şekilde seçilen yeni yönetim kurulunun görev süresi, ilgili kademenin olağan kurultayına kadar devam eder. Yukarıda sözü edilen kurultay, kademenin olağan kurultay dönemi ve takvimine uygun zamanda ise, ona göre hazırlanır ve normal kurultay gündemine uygun olarak yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİSİPLİN HÜKÜMLERİ

DİSİPLİN SUÇ VE CEZALARI:

Madde 49: Disiplin cezaları uyarma, kınama, partiden veya gruptan geçici veya kesin olarak çıkarma cezalarıdır.

UYARMA:

Yazılı olarak dikkat çekme olup, aşağıdaki suçların varlığı halinde verilir.

-Parti içi birlik ve beraberliği zedeleyici tutum ve davranışlara yönelmek.

-Parti yetkili organlarınca verilecek görevleri haklı ve geçerli bir mazereti olmaksızın yerine getirmemek.

-Durumu müsait olduğu halde taahhüt ettiği aidatını ödememek veya geç ödemek.

-Parti içi yazışmalarda kademe sırasına uymamak.

KINAMA:

-Yazılı olarak üyenin ayıplanmasıdır. Aşağıdaki hallerin varlığında uygulanır.

-Partili üyeler arasında şahsiyetle uğraşmayı alışkanlık haline getirmek, partili üyeleri küçük düşürücü davranışlarda bulunmak.

- Parti organlarında yetkili kurullarca alınan kararlara, yasaklara, karşı tavır almak, tavır koymak.
- Kanunlara, ahlaki değerlere, mahalli örf ve adetlere geleneklere uygun düşmeyen davranışlarda bulunmak.
- Aldığı görevleri yerine getirmemek.
- Parti aleyhine tazmini gerekli bir zarar doğmasa bile, tutulması gereken defter ve kayıtları kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutmamak,
- Kanuni sorumlulukları ile ödeme ve tazmin sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, Partideki göreviyle bağlı hizmet gereği kendisine teslim edilmiş eşya veya malzemenin, ihmal sonucu kaybına neden olmak,
- Uyarma cezasını almış olmasına rağmen aynı fiili tekrarlamak.

PARTİ VE GRUPTAN GEÇİCİ İHRAÇ CEZASI VERİLMESİNİ GEREKLİ KILAN HALLER:

-Belirli bir süre için üyenin parti ile ilişkisinin kesilmesidir. Bu süre sonunda başkaca bir karara gerek kalmaksızın kendiliğinden ortadan kalkar. Hakkında geçici çıkarma cezası verilen parti üyesi, faaliyetine katılamayacağı parti organlarına hiç bir teklif yapamaz, kendisine hiç bir görev verilmez Ancak bu cezayı almış olmak, üyenin parti Tüzüğü'ne, Programı'na, partinin diğer mevzuatına ve organlarının bağlayıcı kararlarına uyması mecburiyetini ortadan kaldırmaz. Hakkında TBMM Parti Grubu'ndan geçici çıkarma cezası verilen üye bu süre içerisinde gruptaki çalışmalara katılamaz.

Geçici Çıkarma Cezası şu hallerde verilir:

- Partinin ve Parti birimlerinin toplantılarında mahfuz kalması gereken konuları ve kararları, sebebi ne olursa olsun, açıklamak,
- Partide almış bulunduğu görevi kötüye kullanarak veya yerine getirmemek suretiyle partiyi zarara sokmak veya güç durumda bırakmak.
- Parti yöneticileri ve üyeleri hakkında gerçeğe aykırı/mesnetsiz haber yaymak, tezvirat yapmak, iftira, karalama ve itibarı düşüren beyanlarda bulunmak, demeçler vermek,
- Partiyi ve Parti çalışmalarını kendi menfaatlerine göre kullanmak, partinin nüfuzundan çıkar sağlamak, Partili olmayı istismar ederek bunu kendi emellerine göre kullanmak,
- Her türlü seçimlerde; Partiden izin almadan bağımsız aday olmak, başka Partilerin veya bağımsız adayların propagandalarına katılmak/yapmak, yahut Parti adayları aleyhine çalışmak,
- Kanuni sorumlulukları ile ödeme ve tazmin sorumluluğu mahfuz olması kaydıyla, Partideki göreviyle bağlı hizmet gereği kendisine teslim edilmiş demirbaş malzemeyi kasıtlı olarak kaybetmek veya görevden ayrılma halinde teslim etmekten kaçınmak ve bu konuda ısrarlı davranmak, Usulüne uygun olarak alınmış grup kararlarına uymamak,
- Kınama cezası aldığı fiili tekrarlamak.
- Bir yıl içinde iki defa kınama cezası gerektiren eylemleri nedeniyle yetkili disiplin kurulunca cezalandırılmış olmak,
- Yan kuruluş başkanlarının, yönetim kurulu ve yürütme kurulu toplantılarına katılımlarını engellemek veya denetim yetkisini yan kuruluşların varlığından beklenen faydayı yok edici tarzda

kullanmak, BBP için bu Eylemler, Partiden ve gruptan geçici olarak ihraç edilmeyi gerektiren disiplin suçlarıdır.

PARTİDEN VE GRUPTAN KESİN İHRAÇ CEZASI VE BU CEZAYI GEREKTİREN HALLER:

-Üyenin partiyle ilişkisinin kesilmesidir. Bu cezayı alan üyenin kaydı parti kayıtlarından silinir. Partiye mensup milletvekilinin, partinin TBMM Gurubu üyeliğinden kesin olarak çıkarılması partiden de çıkarılmayı, partiden kesin olarak çıkarılması TBMM parti grubu Üyeliği'nden kesin olarak çıkarılmasını gerektirir. Partiden kesin ihraç kararları kesinleştikten sonra bütün teşkilata duyurulur ve ilgilinin kayıtlı olduğu ilçedeki kütüğüne işlenir.

Kesin çıkarma cezasını gerektiren haller şunlardır:

-Partinin Tüzük ve programına, demokrasi, insan hakları ve hukukun evrensel temel kural ve normlarına aykırı faaliyetlere katılmak, destek olmak yahut bizzat aykırı eylem ve işlemlerde bulunmak,

-Milletin ülkesi ve devletiyle olan birliğine ve bölünmez bütünlüğüne zarar verici faaliyetler içinde olmak, Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerine ve Siyasi Partiler Kanunu'nun dördüncü kısmında yer alan esaslara aykırı eylem veya işlemde bulunmak,

- Siyasi Partiler Kanunu'na göre Parti üyeliğine engel bir fiilden dolayı kesin mahkûmiyetine rağmen Partiden istifa etmemekte direnmek,

- Yetki ve görevini kötüye kullanarak Partinin resmi kayıtları üzerinde tahrifat yapmak veya belgeleri yok etmek,

- Parti mal ve parasını zimmetine geçirmek, özel işlerinde kullanmak, Kongrelerde ve aday yoklamalarında menfaat karşılığı oylama sonuçlarına tesir etmek, Parti içi ve dışı seçimlerde hile veya sahtecilik yapmak, Parti Yöneticileri, Üyeleri veya Parti tüzel kişiliği hakkında basın yayın araçları ile kamuoyu önünde gerçek dışı haber yaymak, iftira, hakaret, karalama veya küçük düşürücü beyanlarda bulunmak,

- Geçici ihraç cezasıyla cezalandırılmış olmasına karşın, aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlemiş olmak, Parti yöneticileri ve üyelerine karşı şiddet uygulamak, Eylem ve işlemleri, Partiden ve gruptan kesin olarak ihraç edilmeyi gerektiren disiplin suçlarıdır.

DİSİPLİN SUÇLARINDA ZAMANAŞIMI

- Vukuundan itibaren iki yıl, öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl içinde sevk kararı alınmamış disiplin suçlarıyla ilgili soruşturma yapılamaz.

-TEDBİRLİ OLARAK DİSİPLİN KURULUNA SEVKETMEK

- Tedbirli olarak disiplin kuruluna sevk, üyenin Partideki görevlerinden derhal uzaklaştırılması sonucunu doğuran tedbir işlemidir. Partiden kesin veya geçici ihracı gerektiren hallerde, disiplin kuruluna sevke yetkili kurul, tedbirli olarak sevk kararı verebilir.

DİSİPLİN KURULLARI'NA SEVK YETKİSİ

Madde 50: İl çevresinde kayıtlı disiplin kovuşturması yönünden Merkez Disiplin Kurulu'nun yetki ve görevine girmeyen üyeler ile İlçe Başkanı, İlçe Yönetim Kurulu Üyeleri, Belde Teşkilatı Yöneticileri, ilçe ve beldelerine bağlı yan kuruluşlar yöneticileri, ilçe ve bağlı Belediye Başkanları ve Belediye Meclis Üyeleri hakkında disiplin cezası isteme yetkisi İl Yönetim Kurulu'na;

Genel Başkan, Merkez Karar Yönetim Kurulu Üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu Üyeleri ile Kurucular Kurulu Üyeleri hakkında disiplin cezası isteme yetkisi Merkez Karar Yönetim Kurulu'na,

Milletvekilleri için grup teşkil edilmesi halinde TBMM Grubu Yönetim Kurulu'na, Grup olmadığı takdirde Merkez Karar Yönetim Kurulu'na yukarıda sayılanların dışındakiler için ise disiplin cezası isteme yetkisi Başkanlık Divanı'na aittir. Parti teşkilatında ve yan kuruluşlarında ayrı ayrı görevi bulunanların durumu ise parti teşkilatındaki görevi/statüsü dikkate alınarak değerlendirilir.

Disiplin Kurulu'na sevk kararı sevke yetkili kurulun üye sayısının salt çoğunluğu ile alınır. Yetkili kurul sevke karar vermeden, gerekli gördüğü inceleme ve araştırmayı yapar. İhbar ve şikâyet eden yetkili kurulun üyesi ise, konu ile ilgili toplantılara katılamaz, inceleme ve araştırma görevi verilemez.

İlçe Yönetim Kurulu re'sen veya ihbar veya şikâyet üzerine haklarında disiplin kovuşturması istenen kimselerin durumunu belirten gerekçeli bir kararla varsa ilçe Disiplin Kuruluna sevk eder. İlçe Disiplin Kurulu yoksa yetkili Disiplin Kurulu'na sevk edilmek üzere İl Yönetim Kurulu'na başvurur.

Partiden geçici veya kesin çıkarmayı gerektiren suçlamalarda Disiplin Kurulu'na sevki kararlaştırılan üye hakkında, sevke yetkili organca, araştırmayı yürüten müfettişin teklifi üzerine ya da re'sen, tedbir niteliğinde olmak üzere ilgili disiplin kovuşturması sonuçlanıncaya kadar görevden uzaklaştırma kararı verilebilir.

DİSİPLİN KURULLARININ ÇALIŞMASI

Madde 51: Disiplin Kurulları üye tam sayısının en az üçte iki çoğunluğu ile toplanır ve hazır bulunanların çoğunluğu ile karar verir. Ancak Siyasi Partiler Kanunu'nun 101. Madde (d-1) bendinde gösterilen haller dışında, partiden kesin çıkarma cezaları için üye tam sayısının çoğunluğunu kararı gereklidir.

Disiplin Kurulu'na sevk edilen üyenin sözlü ve yazılı savunma hakkı kısıtlanamaz. Savunma için süre, tebliğinden itibaren onbeş (15) gündür. Bu süre işin önem ve aciliyetine göre yedi günden az olmamak üzere daha aza indirilebilir. Süresi içinde savunma yapmayan ilgili savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Disiplin kurulları disiplin dosyasının kendilerine ulaşmasından itibaren en geç altmış gün (60) içinde dosya hakkında karar vermek zorundadırlar.

Disiplin Kurulları'nca üyeler hakkında verilen kararlar gerekçeleri ile birlikte en geç otuz (30) gün içinde ilgiliye tebliğ olunur.

Disiplin Kurulu kararları kesinleştiği tarihte yürürlüğe girer. Ancak suçun öğrenilmesinden itibaren bir yıl, olayın vukuundan itibaren ise iki yıl içinde kovuşturma açılmazsa, o suçtan dolayı kovuşturma açılmaz.

DİSİPLİN CEZALARINA İTİRAZ

Madde 52: Disiplin cezalarına karşı ilgililerin itiraz hakkı vardır. Hakkında disiplin cezası terettüp olunan ilgili, kararın kendisine tebliğinden itibaren 15 gün içinde bir üst kademe Disiplin Kurulu nezdinde itirazda bulunabilir. İtiraz dilekçeleri bir üst kademe Yönetim Kurulu'na verilir. Bir üst Disiplin Kurulu'nun vereceği kararlar Siyasi Partiler Kanunu'nun 57. Maddesi saklı olmak üzere kesindir.

GEÇİCİ VEYA SÜREKLİ ÇIKARMALARDA İTİRAZ

Madde 53: Hakkında partiden veya gruptan geçici veya kesin çıkarma cezası verilen parti üyesi, bu cezaya karşı Disiplin Kurulu'na sevk eden organ veya mercii veya Disiplin Kurulu'nun görev ve yetkisizliği, veya alınan kararların Kanuna, Parti Tüzüğü'ne ve İç Yönetmeliğe şekil ve usul bakımından aykırı bulunduğu iddiasıyla, parti itiraz yollarını kullandıktan sonra nihai karar niteliğindeki son karara karşı otuz (30) gün içinde nihai kararı veren mercinin bulunduğu yer, Asliye Hukuk Mahkemesi'ne itiraz edebilir.

DİSİPLİN CEZALARININ AF YETKİSİ

Madde 54: İl Disiplin Kurulu'nun verdiği kararlar Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca, Merkez Disiplin Kurulu'nun verdiği uyarma, kınama cezaları Başkanlık Divanı'nca, geçici çıkarma cezaları Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca affedilebilir. Kesin çıkarma cezasını af yetkisi Büyük Kurultay'ındır. Ancak teklifin Büyük Kurultay delegelerinin onda biri tarafından yapılmış olması gerekir. Disiplin Kurulları çalışma esasları, Disiplin Suç ve Cezaları hakkında diğer hususlar "Disiplin İşleri Yönetmeliği"nde düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

MALİ HÜKÜMLER

PARTİNİN GELİR KAYNAKLARI

Madde 55: Partinin gelir kaynakları şunlardır:

- Parti üyelerinden alınacak giriş ve üyelik aidatı:

Partiye üye olan şahıstan ilk girişte bir defaya mahsus olmak üzere **en az on (10) TL** giriş aidatı alınır.

Üyeliği devam eden şahıslarından ise yıllık olarak; en az yüzyirmi (120) TL, en çok otuzbin (30.000)TL (Bu rakamlar her yıl MKYK kararı ile TÜFE oranında arttırılabilir) TL üyelik aidatı alınır.

- Üst Kurul Delegeliği Aidatı:

İl Kurultaylarınca seçilen üst kurul delegeleri aylık 50 TL (Bu miktar her yıl TÜFE oranında arttırılır.) aidat öderler.

- Milletvekilliği Aidatı:

Milletvekilliklerinden alınacak muntazam aidatlar olup, ne kadar ve hangi usullerle anılacağı her yasama yılı için TBMM Parti Grubu'nca belirlenir. TBMM Parti Grubu teşkil olunmamışsa Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca belirlenir.

- Aday adaylarından alınacak başvuru ücretleri:

Milletvekilliği, Merkez Karar Yönetim Kurulu Üyeliği, Belediye Başkanlığı, Belediye Meclis Üyeliği ve İl Genel Meclisi Üyeliği aday adaylarından alınacak ücretler olup, Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca belirlenir.

- Parti bayrağı, flaması, rozeti ve benzeri rumuzların satışından elde edilecek gelirler.
- Parti yayınlarının satış bedellerinden elde edilecek gelirler.
- Üye kimlik kartlarının ve parti defter makbuz ve kâğıtlarından elde edilecek gelirler.
- Parti tarafından tertip edilen sosyal faaliyetlerden sağlanacak gelirler.
- Parti mal varlığından elde edilecek gelirler.
- Bağışlar.
- Devletçe partiye yapılan yardımlar.

GELİRLERİN SAĞLANMASINDA USUL

Madde 56: Partinin gelirleri, parti tüzel kişiliği adına gelir kaydedilir.

Partinin Genel Merkez ve Teşkilat kademelerinin gelirleri Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca bastırılan makbuzlar karşılığında alınır. Bastırılan ve parti teşkilat kademelerine gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sıra numaralarına ait kayıt Genel Merkez'de tutulur. Parti teşkilat kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısıyla Merkez Karar Yönetim Kurulu'na karşı mali sorumluluk taşırlar.

Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyeninin sıfatı, adı, soyadı ve imzası makbuzun dip koçanlarında yer alır.

Makbuzların dip koçanlarının saklanma süresi Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararının partiye tebliğinden itibaren beş yıldır.

PARTİNİN GİDERLERİ VE GİDERLERİN YAPILMASINDA USUL

Madde 57: Partinin bütün giderleri parti tüzel kişiliği adına yapılır. Giderler, sözleşmeler ve girişecekleri yükümlülükler; Genel Merkez'de parti tüzel kişiliği adına, illerde İl Yönetim Kurulu adına ve ilçelerde İlçe Yönetim Kurulu adına yetkili kılınan kişi veya kurulca yapılır.

Bütün harcamaların yetkili organ ya da merciin kararına dayanması şarttır. Ancak Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. Maddesi'nde belirtilen limite kadarki harcamalardan bütçede öngörülmüş olanlarla genel tarifeye bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına makbuz veya fatura ile belgelendirilmesine gerek yoktur.

Giderlere ait belgeler saklama süresi, özel kanunlarda gösterilen daha uzun süreler saklı kalmak kaydı ile kesin hesabın Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararının partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.

İlçe teşkilatı bağlı bulunduğu üst kademeye, gelir ve giderleri hakkında azami dört ay, İl Teşkilatı ise azami altı ay içinde hesap vermekle yükümlüdür.

Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca önceden yazılı yetki verilmediği veya sonradan bir kararla onaylamayan parti teşkilat kademelerinin yaptıkları işlem, sözleşme ve giriştikleri yükümlülüklerden dolayı parti tüzel kişiliği sorumlu tutulamaz. Bu halde sorumluluk sözleşmeyi yapan veya yükümlülük altına giren kişi ya da kişilere ait olur.

BÜTÇE VE KESİN HESAP

Madde 58: Bütçe ve kesin hesapların düzenlenmesinde aşağıdaki esaslara uyulur.

İlçe Teşkilatları ilgili takvim yılından önceki Eylül ayı sonuna kadar ayrı ayrı gelir ve gider tahminlerini gösteren yıllık bütçelerini hazırlayarak İl Teşkilatları'na gönderirler. İl Teşkilatları bağlı ilçeleri de kapsamak üzere ayrı ayrı gelir ve gider tahminlerini gösteren yıllık bütçelerini hazırlayarak ilgili takvim yılından önceki Ekim ayı sonuna kadar Genel Merkez'e gönderirler. Bu bütçeler ile aynı sürede hazırlanacak Genel Merkez bütçesi en geç ilgili takvim yılından önceki Aralık ayı sonuna kadar Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca incelenerek karara bağlanır.

İlçe teşkilatları her bütçe yılını izleyen Mart ayı sonuna kadar bir evvelki yıla ait uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesaplarını hazırlayarak İl Teşkilatı'na gönderirler. İl Teşkilatları bağlı ilçeleri de kapsayan kesin hesapları her bütçe yılını takip eden Nisan ayı sonuna kadar Genel Merkez'e gönderirler.

Zamanında kongresini yapmayarak münfesi duruma düşmüş olan il ve ilçe teşkilatları ile Genel Merkez tarafından kapatılmış olan il ve ilçe teşkilatlarından mali rapor düzenlemeleri istenmez.

Bu kesin hesaplar ile aynı süre içinde hazırlanan Genel Merkez kesin hesapları Mayıs ayı sonuna kadar Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca incelenerek karara bağlanır. Karara bağlanan kesin hesap sonuçları Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi'ne ve bilgi için Cumhuriyet Başsavcılığı'na verilir. Yan kuruluşların tüzüğün 'Mali Hükümler' bahsindeki işlem ve yükümlülükleri de bağlı buldukları parti teşkilatı tarafından yürütülür. Genel Merkez, İl veya İlçe Teşkilatı kendine bağlı yan kuruluşların gelirini, giderini, bütçe ve kesin hesabını kendi adına, kendi hesap ve işlemlerinin içinde tutar ve yürütür.

İl ve İlçe teşkilatlarında parti hesapları işletme hesabına göre, Genel Merkez Parti hesapları ise bilanço esasına göre düzenlenir.

Mali işlemlerle ilgili diğer hususlar "Bütçe-Kesin Hesap ve Muhasebe İç Yönetmeliği" ile düzenlenir.

ALTINCI BÖLÜM

SEÇİMLERE İŞTİRAK VE ADAY TESPİTİ

SEÇİME KATILMA

Madde 59: Partinin kanunlara göre girmeye hakkı bulunduğu seçimlere kısmen ya da tamamen katılmaya ya da katılmamaya karar verme yetkisi Merkez Karar Yönetim Kurulu'nundur.

ADAY TESPİTİ

Madde 60: Partiye üye olsun ya da olmasın, milletvekili aday tespit işlemlerine durumları Anayasa ve ilgili kanunlara uygun bulunanlar katılabilirler. Ancak kabul etme veya etmeme yetkisi Merkez Karar Yönetim Kurulu'nundur.

Milletvekilliği genel ya da ara seçimlerde aday adaylıkları Merkez Karar Yönetim Kurulu'na uygun bulunanlar arasından milletvekili adaylarının ve sıralarının tespiti;

- a) Önseçim
- b) Teşkilat Yoklaması
- c) Merkez Yoklaması

usul ve esaslarından birisi veya hepsi ile yapılabilir.

ÖNSEÇİM:

Siyasi Partiler Kanunu'nda belirtilen usul ve esaslarla Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun belirlediği yerlerde aday tespiti önseçimle yapılır. Genel seçimler için kabul edilen seçim çevresi önseçim için de esas alınır. Adayların eşit oy alması halinde hangisinin üst sırada yer alacağını tespiti Merkez Karar Yönetim Kurulu'na yapılır.

TEŞKİLAT YOKLAMASI:

Merkez Karar Yönetim Kurulu'na karar verilen yerlerde aday tespiti teşkilat yoklaması usulü ile yapılır.

Teşkilat yoklaması; İl Başkanı, İl Yönetim Kurulu Asıl ve Yedek Üyeleri, İl Disiplin Kurulu Asıl ve Yedek Üyeleri, o il çevresindeki İlçe Başkanları, İlçe Yönetim Kurulu Asıl ve Yedek Üyeleri, partili il, ilçe ve belde Belediye Başkanları, yan kuruluş başkanları, İl Genel Meclisi Üyeleri, Belediye Meclis Üyeleri ve Büyük Kurultay Delegelerinden oluşan bir Seçmenler Kurulu tarafından gizli oy açık tasnifle yapılır. Teşkilat yoklaması ilgili Seçim Kurulu'nun gözetimi ve denetimi altında yapılır.

MERKEZ YOKLAMASI:

Merkez Karar Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hallerde Siyasi Partiler Kanunu'nda belirtilen usul ve esaslarla belirlediği yerlerde Merkez Yoklaması yoluyla aday tespitinde bulunabilir.

ADAY ADAYLIĞI, MERKEZ ADAYLIĞI VE GÖREVDEN İSTİFA:

Madde 61: Merkez adayları Siyasi Partiler Kanunu'nun 37. Maddesi 2. Fıkrası'na göre merkez yoklamasıyla belirlenmiş olan adaylardır. Parti ön seçim ya da teşkilat yoklaması yaptığı seçim çevrelerinde de, toplamı TBMM üye tam sayısının %5'ini aşmamak üzere ilini, seçim çevresi ve sırasını bütün yurttaki aynı günde yapılacak aday tespitinden en az on gün önce Yüksek Seçim Kurulu'na bildirmek şartıyla merkez adayı gösterebilir.

Milletvekili Genel ya da Ara Seçimi için olsun, 2839 sayılı Kanun'un 18. Maddesi'nde sayılan partililer, ön seçim veya merkez yoklamasına katılabilmek için aynı maddenin süre şartına da uyarak görevlerinden ayrılma isteğinde bulunurlar. Ayrılma istekleri aynı Kanun'un 19. Maddesi kıyasen uygulanarak neticelendirilir. Şu kadar ki; istek her halükârda kabul edilir ve dilekçenin alındığına dair yazı, ilgiliye aynı anda verilir.

Mahalli teşkilatın yan kuruluşlar mensuplarıysa, partideki diğer sıfat ve görevleri farklı şartlar öngörmüyorsa, sadece ön seçim veya teşkilat yoklaması gibi hâkim nezaretindeki aday tespitlerinde yukarıdaki fıkra uyarınca görevlerinden ayrılırlar.

MAHALLİ İDARELER SEÇİMLERİNDE ADAY TESPİTİ:

Madde 62: Mahalli İdare Seçimleri'nde aday tespiti Madde 60'ta belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda gerçekleştirilir. Şu kadar ki; mahalli teşkilatın Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerinin görev yaptıkları yerden, ön seçim veya teşkilat yoklamasıyla hâkim nezaretinde aday tespiti yapılacak bir seçimde aday aday olmaları dışındaki diğer hiçbir halde 61. Maddedeki istifa şartı aranmaz. Merkez yoklaması yoluyla adaylığı kesinleşenler de aynı yerde görev yapıyor olsalar dahi mahalli teşkilattaki görevlerini sürdürebilirler. Ta ki seçimi kazanır, bir mahalli idare organına seçilirler ise o vakit, seçildikleri organla ilgili yürürlükteki kanunların gereği yapılır. Mahalli teşkilata bağlı yan kuruluşlar da bağlı bulunduğu teşkilatla aynı hükümlere tabidir.

YÖNETMELİK

Madde 63: Seçimlerde parti adaylarının nasıl tespit edileceği, usul ve esasları ile diğer bütün ayrıntılar "Seçim Usul ve Esasları Yönetmeliği'nde gösterilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

PARTİ DEFTERLERİ

TUTULACAK DEFTER VE KAYITLAR

Madde 64: Yan kuruluşlar hariç olmak üzere her kademedeki parti teşkilatı aşağıda belirtilen defterleri tutmak mecburiyetindedirler. Yan kuruluşların tüm kayıtları bağlı buldukları Genel Merkez, İl ya da İlçe Teşkilatları'nın ilgili defterlerinde tutulur. Yan kuruluşlar kendi adlarına ikinci bir evrak kayıt defteri de tutabilirler.

1- Üye Kayıt Defteri

Mahalle ve köy esasına göre tutulur. Üye kayıt defterleri Genel Merkez'ce hazırlanarak taşra teşkilatlarına verilir.

2- Karar Defteri

İlgili organın kararlarının tarih ve numara sırası ile kaydedildiği defterdir. Kararlar katılanlarca imzalanır.

Karar organları tarafından alınan kararlar el ile yazılabilir veya bilgisayar ortamında yazılıp çıktı alınarak deftere yapıştırılır.

Kararların el ile yazılması halinde, mavi veya siyah renkli kalemle okunaklı bir şekilde yazılır.

Kararların bilgisayar ortamında yazılması halinde, bilgisayardan A4 kâğıdına çıktı alınarak karar defterine düzgün ve çıkartılamayacak bir şekilde deftere yapıştırılır.

3- Evrak Kayıt Defteri

Gelen ve giden evrakların ve bilumum yazışmaların tarih ve numara sırasına göre kaydedildiği defterdir.

4- Gelir ve Gider Defteri

Parti adına elde edilen gelirlerin alındığı, yapılan giderlerin ne gibi işlere ve yerlere harcadığının sıra ve belgeleri ile yazıldığı defterdir.

5- Demirbaş Eşya Defteri

Parti teşkilatının sahip olduğu demirbaşların kaydedildiği defterdir.

6- Merkez Karar Yönetim Kurulu'nca kullanılmasına karar verilen diğer defterler.

DEFTER VE KAYITLARLA İLGİLİ USUL VE ESASLAR

Madde 65: Bütün defterlerin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları parti kademesinin bulunduğu ilgili Seçim Kurulu Başkanı tarafından mühürlenir ve tasdik edilir.

Partiye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyannamelerinin birer örneği parti kademesinde alfabetik sıra esasına göre tasnif edilmiş olarak dosyalanır ve saklanır.

Parti Genel Merkezi'nin parti defterleri ile tutulacak kayıtlarının usul ve esasları ile diğer hususlar parti iç yönetmelikleriyle belirtilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TEFTİŞ VE DENETİM

TEFTİŞ VE DENETİM YETKİSİ

Madde 66: Merkez Karar Yönetim Kurulu bütün teşkilatı, kademeler de kendilerine bağlı alt kademeleri her yönden teftiş ve denetim altında bulundurur. Merkez Karar Yönetim Kurulu, Büyük Kurultay tarafından, iller yönetimi de Merkez Karar Yönetim Kurulu tarafından, ayrıca her kademe kendi kurultayları tarafından denetime tabidir. Yan Kuruluşlar, bağlı buldukları teşkilatla birlikte değerlendirilir.

PARTİ MÜFETTİŞLERİ

Madde 67: Merkez Karar Yönetim Kurulu, parti işlemlerinin Kanun, Parti Tüzüğü ve Yönetmeliklerine uygunluğunu sağlamak, parti işlerini düzene sokmak, parti çalışmalarının düzenlenmesini ve daha verimli olmasını sağlamak için kendi arasından veya partililer arasından müfettişler görevlendirebilir. Merkez Karar Yönetim Kurulu ihtiyaç halinde bu yetkisini Genel Başkan'a devredebilir.

Müfettiş raporlarını inceleme ve değerlendirme yetkisi Merkez Karar Yönetim Kurulu'na aittir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

DİĞER HÜKÜMLER

TÜZÜK VE PROGRAM TADİLATI

Madde 68: Parti Tüzük ve Programı'nda tadilat yapma yetkisi Büyük Kurultay'ındır. Tadilat, Genel Başkan, Merkez Karar Yönetim Kurulu üyeleri veya Büyük Kurultay delegelerinin yirmide birinin yazılı teklifiyle ve Büyük Kurultay'ın salt çoğunluk kararı ile yapılır.

YÖNETMELİKLER

Madde 69: Bu Tüzük'le çıkarılması öngörülen yönetmelikler Başkanlık Divanı'nca hazırlanıp Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun tasdiki ile yürürlüğe girer. Disiplin Yönetmeliği'nin hazırlanmasında Merkez Disiplin Kurulu'nun görüşü alınır. Tüzük gereğince hazırlanması gereken Yönetmelikler partinin tüzel kişilik kazanmasından itibaren en geç üç ay içinde hazırlanarak yürürlüğe konur.

TBMM Parti Grubu Yönetmeliği, TBMM Parti Grubu Yönetim Kurulu'nca hazırlanıp, Grup Genel Kurulu'nun tasdiki ile yürürlüğe girer.

Bu tüzükte belirlenen Yönetmeliklerden ayrı olarak parti çalışmalarının gerekli kıldığı yeni Yönetmelikler, Başkanlık Divanı'nca hazırlanıp Merkez Karar Yönetim Kurulu'nun kararı ile yürürlüğe girer.

KANUNİ BİLDİRİMLER

Madde 70: Parti organlarına bu Tüzük gereği seçilenlerden Siyasi Partiler Kanunu'na göre resmi mercilere bildirilmesi gerekenler, göreve geldikleri tarihten itibaren kanunî süreleri içinde ilgili resmi mercilere bildirilirler. Bildirim görevi, Büyük Kurultay'da seçilenler için Büyük Kurultay Divanı'nca, İl ve İlçe Kurultayları'nda seçilenler için yeni seçilen İl ve İlçe Yönetimlerinde, parti teşkilatı ya da yan kuruluşlarındaki herhangi bir göreve atama ile getirilenlerin bildirimleri de atanmış olan/atanılan kurulca yerine getirilir.

TÜZÜKTE BULUNMAYAN HALLER

Madde 71: Parti Tüzüğü'nde bulunmayan hallerde Siyasi Partiler Kanunu, Seçim Kanunu, TBMM İç Tüzüğü ve Dernekler Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre hareket edilir.

PARTİNİN KAPANMASI

Madde 72: Partinin kapanmasına karar verme yetkisi Siyasi Partiler Kanunu'nun 109. Ve 110. Maddeleri'ndeki esaslar dâhilinde, Büyük Kurultay'a aittir.

Partinin başka bir parti ile birleşmesine Büyük Kurultay tarafından karar verilir.

YÜRÜRLÜK

Madde 73: Bu Tüzük, partinin tüzel kişilik kazanmasından itibaren yürürlüğe girer.

Geçici Madde 1- Büyük Kurultay ilk toplantısını yapıncaya kadar Tüzük'ten ve ilgili kanunlardan doğan bütün yetkiler Kurucular Kurulu tarafından kullanılır.

Kurucular, partinin hükmi şahsiyet kazanmasından itibaren 15 gün içinde toplanarak ilk Büyük Kurultay toplantısına kadar görev yapacak olan Genel Başkan, Başkanlık Divanı, Merkez Karar Yönetim Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu'nu oluşturur

Üye sayıları Tüzüğün ilgili maddelerinde belirtilen bu organları oluşturmaya kurucu üyelerin sayılarının kifayet etmemesi durumunda mevcut kurucu üyelerle sadece Genel Başkan ve Başkanlık Divanı belirlenir.

Geçici Madde 2- Henüz seçime iştirak edemedi Kurultayların yapılması mecburiyetinin ortaya çıkması halinde delegeler ile Kurultayları için 600'ü ilçe kurultayları için 400'ü geçmeyecek şekilde üye sayılarına göre belirlenir.

Bu Tüzük, ekinde imzaları bulunan kurucular tarafından oy birliği ile kabul edilmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 1- Tüzükte geçen Genel Yönetim Kurulu ifadeleri Merkez Karar Yönetim Kurulu olarak, Genel Disiplin Kurulu ifadeleri Merkez Disiplin Kurulu olarak, Genel Muhasip ifadeleri ise Mali İşler Genel Başkan Yardımcısı olarak değiştirilmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 2- Parti Tüzüğünde kabul edilen değişiklik maddeleri, değişikliğin yapıldığı 08.06.2014 tarihli işbu Kurultayda da uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir.

**BÜYÜK BİRLİK
PARTİSİ**